

กลิ่นอายชนบท

โดย

นายธีระวุฒิ เนียมสินธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

กลืนอายชนบท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE FEELING OF THE COUNTRYSIDE

By
Mr. Teerawut Niemsin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Visual Arts Education

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2016

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “กลืนอายชนบท”
เสนอโดย นายธีระวุฒิ เนียมสินธุ์ ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารท์สนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริญญา ดวงรัตน์
2. อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขันธ์
3. อาจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ปริญญา ตันติสุข)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขันธ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริญญา ดวงรัตน์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน)

...../...../.....

57901322: สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำสำคัญ: กลิ่นอายชนบท

ธีระวุฒิ เนียมสินธุ์: กลิ่นอายชนบท. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ.วิริญญา
ดวงรัตน์ , อ.ชูศักดิ์ ศรีขวัญและ อ. ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน. 82 หน้า.

วิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง “กลิ่นอายชนบท” มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการนำเสนอผลงาน
จิตรกรรม ที่แสดงการประสานกลมกลืนของบรรยากาศ สี และรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้
พื้นบ้านในชนบททั่วไป ที่ข้าพเจ้าพบเจอและพบเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยสื่อความหมายที่
เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกที่มีต่อครอบครัวของข้าพเจ้าผ่านเครื่องมือเครื่องใช้
พื้นบ้าน เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกถึงความสุขความสงบที่เรียบง่ายอันเป็นแนวทางแห่ง
ความสุขในการดำเนินชีวิต

ขอบเขตของการศึกษา เป็นการศึกษาแนวความคิด รูปแบบสู่การสร้างสรรค รวมทั้ง
เสนอผลงานด้านทัศนศิลป์ ด้านจิตรกรรม เพื่อแสดงออก อารมณ์ ความรู้สึก ตามแนวคิดของผู้
สร้างสรรค์ โดยศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชนบท อิทธิพลที่ได้รับในการสร้างสรรค์ และ
ผลงานศิลปะ นำมาวิเคราะห์รูปแบบวิธีการ เทคนิคการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อเป็นองค์ความรู้ใน
การสร้างสรรค์ต่อไป

ผลการศึกษาและการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสร้างผลงานให้
ตอบตรงตามแนวความคิดส่วนตัว รวมทั้งแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ถ่ายทอดออกมาเป็น
ผลงานจิตรกรรม 2 มิติ เรื่องกลิ่นอายชนบท จำนวน 5 ชิ้น ขนาด 110x150 ซม.จำนวน 4 ชิ้น และ
ขนาด 120x140 ซม. จำนวน 1 ชิ้น เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ที่พบเห็นได้เล็งเห็นถึงคุณค่า ความ
งาม ของวิถีชีวิตชนบท ความสุขในครอบครัว และสะท้อนให้เห็นในแง่มุมในการใช้ชีวิตที่ สงบ
และเรียบง่าย

สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

57901322: MAJOR: VISUAL ARTS EDUCATION

KEY WORD: MEMORY IN RUBBER TREES

TEERAWUT NIEMSIN: THE FEELING OF THE COUNTRYSIDE. THESIS

ADVISORS: ASST. PROF. WIRANYA DUANGRAT, CHUSAK SRIKWAN , AND WISUD

PO NGERN, Ph.D. 82 pp.

The study entitled “The Multiple Senses of The Rural Thailand” is aimed to illustrate the harmonious combinations of the countryside ambiance, colors, and shapes reflected by family heritage daily folkloric equipment represented in the paintings.

Methodology: A study of concepts and forms in terms of creativity and illustration through visual arts and paintings is undertaken. The expression of emotions and feelings of its creator is demonstrated through examination of daily routines of rural communities, sources of inspiration, and existing Thai folkloric paintings.

The creator analyzed different existing methods and techniques in order to further contribute to innovative knowledge of arts.

Format: 2D paintings, entitled “The Multiple Senses of The Rural Thailand”,

Sized: 110 x 150 cm. (4 pieces)

120 x 140 cm. (1 pieces)

The creator wishes to create inspiration and express that serenity and simplicity in the family which means towards life’s happiness.

Program of Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Student’s signature.....

Academic Year 2016

Thesis Advisors’ signature 1..... 2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อเรื่อง “กลิ่นอายชนบท” สำเร็จ ลุล่วงไปได้ ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยญา ดวงรัตน์, อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญและอาจารย์ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิทยานิพนธ์ ที่ให้ คำแนะนำในการพัฒนาผลงาน ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพ พิมพ์และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ ที่คอยถามไถ่ให้กำลังใจ

กราบขอบพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิด และสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาเล่าเรียน ให้กำลังใจและกำลังใจตลอดระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอขอบพระคุณนายชาย ที่ให้การช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้กำลังใจ เป็นบุคคล สำคัญที่ได้ช่วย ให้ผลงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้

ขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำหอศิลป์คณะ จิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ที่ให้การช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน และการติดตั้งผลงาน

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณตัวข้าพเจ้าเอง ที่มีความอดทนต่อความยากลำบากในการการศึกษา ค้นคว้า สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	1
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	2
แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์.....	2
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	4
2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	5
ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ.....	5
อิทธิพลจากวิถีชีวิตของคนชนบท.....	6
อิทธิพลจากเครื่องมือเครื่องใช้ในชนบท.....	9
เครื่องมือทำนา	17
เครื่องมือเครื่องใช้ในการจับปลา.....	19
อิทธิพลจากศิลปกรรมพื้นบ้าน.....	27
อิทธิพลจากงานศิลปกรรมของศิลปิน	33
3 ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์.....	46
วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	46

บทที่	หน้า
ภาพร่างผลงาน	48
ขั้นตอนและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	54
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	64
4 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	67
ผลงานวิทยานิพนธ์.....	68
ปัญหาและวิธีการแก้ไข	74
5 สรุป อภิปรายและเสนอแนะ	78
สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	78
อภิปรายและเสนอแนะ	79
ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	80
รายการอ้างอิง	81
ประวัติผู้วิจัย	82

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 บรรยากาศความเป็นอยู่ของคนชนบท	7
ภาพที่ 2 ชั้นคว่ำฝาหม้อที่อยู่บริเวณนอกชานบ้าน	9
ภาพที่ 3 ที่คว่ำหม้อหุงข้าวบริเวณนอกชานบ้าน	10
ภาพที่ 4 ซึ้งที่ไว้ใช้นั่งอาหารคาวหวานเวลามีงานบุญต่างๆ	10
ภาพที่ 5 หม้อและซึ่งที่ผ่านการใช้งานเป็นเวลานาน	11
ภาพที่ 6 ที่คว่ำจานและถ้วยหลังจากล้างเสร็จแล้ว	11
ภาพที่ 7 เครื่องใช้ไฟฟ้า หม้ออบ และหม้อหุงข้าวไฟฟ้า	12
ภาพที่ 8 หม้อแกง	12
ภาพที่ 9 ชั้นวางข้าวของเครื่องใช้ในครัว	13
ภาพที่ 10 เตาแก๊สที่ใช้ในการทำกับข้าว	13
ภาพที่ 11 ดอกตำปูไว้เพื่อแขวนข้าวของกับผนัง	14
ภาพที่ 12 ตู้กับข้าวไว้ใช้เก็บกับข้าว	14
ภาพที่ 13 การแขวนข้าวของไว้ตามเสาในชนบท	15
ภาพที่ 14 เฝิงเตาถ่ายแบบโบราณ	15
ภาพที่ 15 กระบุงจักไว้ขนและตวง ข้าวเปลือก	18
ภาพที่ 16 ถังตวงข้าว	18
ภาพที่ 17 สวิงและเครื่องมือที่ใช้ในการตัดปลา	21
ภาพที่ 18 ลอบที่ใช้ตัดปลาตามลำคลอง	21
ภาพที่ 19 การวางข้าวของของคนในชนบท	22
ภาพที่ 20 อวนแห ที่ใช้ในการลากปลาหรือจับปลา	22
ภาพที่ 21 บรรยากาศการใช้ชีวิตของคนชนบท	23
ภาพที่ 22 สะพานที่ใช้เป็นที่ให้อาหารปลา	23
ภาพที่ 23 กะละมังและถังที่ใช้ในการล้างปลาไว้รับประทานของคนชนบท	24
ภาพที่ 24 ตะเกียงเจ้าพายุ	24
ภาพที่ 25 ลาวตากผ้าที่คนชนบทใช้กัน	25
ภาพที่ 26 สวิงจับปลาที่เขวนอย่างเป็นระเบียบ	25
ภาพที่ 27 บรรยากาศโรงเก็บเครื่องมือหาปลา	26
ภาพที่ 28 ลอบที่ใช้ดักกุ้ง	26

ภาพที่ 29 เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน	28
ภาพที่ 30 เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่ต้องเก็บด้วยการแขวน	31
ภาพที่ 31 ภาพศิลป์ ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์	48
ภาพที่ 32 ภาพผลงานของ ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์[สีน้ำมัน]	34
ภาพที่ 33 ภาพศิลป์ ชวลิต อุ้ยจ้าย	35
ภาพที่ 34 ภาพผลงานของ ชวลิต อุ้ยจ้าย[สีอะคริลิก]	50
ภาพที่ 35 ภาพผลงานของ ชวลิต อุ้ยจ้าย[สีอะคริลิก]	36
ภาพที่ 36 ภาพผลงานของ ชวลิต อุ้ยจ้าย[สีอะคริลิก]	37
ภาพที่ 37 ภาพศิลป์ จินตนา เปี่ยมศิริ	51
ภาพที่ 38 ภาพผลงานของ จินตนา เปี่ยมศิริ[สีอะคริลิก]	52
ภาพที่ 39 ภาพผลงานของ จินตนา เปี่ยมศิริ[สีอะคริลิก]	53
ภาพที่ 40 ภาพผลงานของ จินตนา เปี่ยมศิริ[สีอะคริลิก]	54
ภาพที่ 41 ภาพศิลป์ ปี่แยร์-โอกุสต์ เรอเนอร์	41
ภาพที่ 42 ภาพผลงานของศิลปิน ปี่แยร์-โอกุสต์ เรอเนอร์[สีน้ำมัน]	41
ภาพที่ 43 ภาพผลงานของศิลปิน ปี่แยร์-โอกุสต์ เรอเนอร์[สีน้ำมัน]	42
ภาพที่ 44 ภาพผลงานของศิลปิน ปี่แยร์-โอกุสต์ เรอเนอร์[สีน้ำมัน]	42
ภาพที่ 45 ภาพผลงานของศิลปิน ปี่แยร์-โอกุสต์ เรอเนอร์[สีน้ำมัน]	43
ภาพที่ 46 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 1	48
ภาพที่ 47 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 2	49
ภาพที่ 48 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 3	49
ภาพที่ 49 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 4	50
ภาพที่ 50 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 5	51
ภาพที่ 51 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 6	51
ภาพที่ 52 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 7	52
ภาพที่ 53 ภาพร่างสีอะคริลิกขั้นที่ 8	53
ภาพที่ 54 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ สีอะคริลิก พู่กัน จานสี	54
ภาพที่ 55 ลูกดิ่งสีและถาดดิ่งสีใช้ในการลงพื้นเฟรมผ้าใบ	54
ภาพที่ 56 การเตรียมพื้นเฟรม	55
ภาพที่ 57 ร่างภาพลงบนเฟรมผ้าใบด้วยดินสอ	55
ภาพที่ 58 เริ่มลงสีโดยใช้น้ำหนักสีบางๆลงบนผิววัตถุ	56

ภาพที่ 59	รายละเอียดการลงสีน้ำหนักร่าง.....	56
ภาพที่ 60	เริ่มมีการเพิ่มน้ำหนักลงในส่วนที่ลงไว้.....	57
ภาพที่ 61	รายละเอียดในการลงน้ำหนัก.....	57
ภาพที่ 62	เริ่มลงสีจากสิ่งของที่อยู่ด้านหน้า.....	58
ภาพที่ 63	ลงสีในส่วนที่ต้องการเน้น.....	58
ภาพที่ 64	เริ่มวาดในส่วนของรูปทรงรถเข็น.....	59
ภาพที่ 65	เพิ่มน้ำหนักบนพื้นในส่วนที่เป็นเงา.....	59
ภาพที่ 66	เพิ่มน้ำหนักบนพื้นในส่วนที่เป็นเงาไว้ในส่วนที่เป็นแสง.....	60
ภาพที่ 67	ลงสีในส่วนที่เป็นสิ่งของที่อยู่ไกล.....	60
ภาพที่ 68	คัดน้ำหนักด้วยการเพ่งสีลงบนพื้นหลัง.....	61
ภาพที่ 69	เก็บรายละเอียด.....	61
ภาพที่ 70	ลงพื้นหลังของภาพ.....	62
ภาพที่ 71	ลงพื้นหลังของภาพ โดยเว้นในส่วนที่เป็นหลังคา.....	62
ภาพที่ 72	ลงในส่วนที่เป็นหลังคา.....	63
ภาพที่ 73	เก็บรายละเอียดของภาพ.....	63
ภาพที่ 74	ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1.....	64
ภาพที่ 75	ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2.....	65
ภาพที่ 76	ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3.....	65
ภาพที่ 77	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1.....	68
ภาพที่ 78	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	70
ภาพที่ 79	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	71
ภาพที่ 80	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4.....	72
ภาพที่ 81	ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5.....	73

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้าตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายของวิถีชีวิตชนบท เป็นหลักในการดำเนินชีวิตภายใต้ประเพณี วัฒนธรรมที่ควบคู่กับความเป็นอยู่ในครอบครัว ซึ่งแวดล้อมไปด้วยความรักใคร่กลมเกลียวและความสามัคคี ข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็นความงามของการดำรงชีวิตที่ควรรักษาไว้ในรูปแบบของความรู้สึก อีกทั้งยังสามารถบอกเล่าเรื่องราวในอดีตและปัจจุบันได้อีกทางหนึ่ง ทั้งในเรื่องราวของประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การใช้ชีวิต หรือแม้แต่สภาพสังคมสิ่งแวดล้อม

วิถีชีวิตชนบทนั้น มีเอกลักษณ์ที่มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละภูมิภาค แต่ยังคงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ซึ่งความแตกต่างนั้นส่งผลมาจากลักษณะของภูมิประเทศ การใช้ชีวิตร่วมกันกับธรรมชาติที่แตกต่างกันไป และอิทธิพลจากความเชื่อที่ได้รับมาเป็นตัวกำหนดให้ลักษณะวิถีชนบทนั้นๆ มีรูปแบบเฉพาะตัว

หากกล่าวถึงวิถีชีวิตชนบทไทยในปัจจุบันนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม ความเป็นอยู่แบบดั้งเดิม ซึ่งมีการแทนที่ด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกมากมายจนไม่มีเค้าโครงของความเป็นชนบทดั้งเดิมเหลืออยู่ ทำให้วิถีชีวิตชนบทเริ่มลดน้อยลงและหาดูได้ยากมากขึ้น ข้าพเจ้าได้เล็งเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงชีวิตซึ่งผูกพันกับวิถีชนบทในวัยเด็กมาถ่ายทอดเป็นผลงาน โดยได้มุ่งเน้นการแสดงออกในเรื่องวิถีชีวิตของครอบครัวในชนบทของข้าพเจ้า นำมาสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์ในรูปแบบจิตรกรรม ถ่ายทอดผ่านเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านที่พบเห็นได้ตามชนบท เพื่อสะท้อนถึงความรู้สึกอบอุ่น ความรัก ความเรียบง่าย ความกลมกลืนกับธรรมชาติและสอดแทรกคติความเชื่อพื้นบ้านต่างๆ

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานจิตรกรรม ที่แสดงการประสานกลมกลืนของบรรยากาศ สี และรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านในชนบททั่วไป ที่ได้พบเจอและพบเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยสื่อความหมายที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกที่มีต่อครอบครัวผ่าน

เครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกถึงความสุขความสงบที่เรียบง่ายอันเป็นแนวทางแห่งความสุขในการดำเนินชีวิต

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา
 - 1.1. ศึกษาวิถีชีวิตพื้นบ้านของชาวชนบท
 - 1.2. ศึกษาเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความสุข ความสงบ เรียบง่าย ในชนบท
2. ขอบเขตทางด้านรูปแบบ
 - รูปแบบเป็นงานจิตรกรรม 2 มิติ
3. ขอบเขตทางด้านเทคนิควิธีการ
 - วิทยานิพนธ์ชุดนี้สร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการระบายสีสื่อครีติกบนพื้นผ้าใบ

ขั้นตอนและวิธีในการศึกษา

1. การหาข้อมูล

ข้อมูลที่ได้เกิดจากประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าเติบโตมาจากสภาพแวดล้อมที่เป็นชนบทและได้ซึมซับค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ความรู้สึกถึงความสุข ความสงบ ความเรียบง่ายในท้องถิ่น จึงนำความประทับใจเหล่านั้นมาถ่ายทอดลงในผลงาน

ข้อมูลจากวิถีชีวิตชนบท เช่น บ้านเรือน ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันทั้งข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่นอกบ้าน เครื่องมือทำมาหากินต่างๆ เช่น แห อวนจับปลา สวิง ข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ภายในบ้าน เช่น ผ้าห่ม ที่นอน หมอน มุ้ง หม้อ ซาม โห่ ข้าพเจ้าศึกษาเรื่องราวเหล่านี้เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกเป็นผลงานจิตรกรรม

2. ภาพร่างลายเส้นเป็นส่วนที่สำคัญในการร่างภาพ ข้าพเจ้าจะร่างและวางองค์ประกอบของสิ่งของและรูปทรงต่างๆให้เกิดความลงตัว เพื่อให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดของภาพ

3. ภาพต้นแบบ หลังจากนำภาพร่างลายเส้นที่ได้มาทดลองลงสี เพื่อวางโครงสร้างโดยรวม ดูเรื่องน้ำหนักของสีและแสงเงา เพื่อเน้นรูปทรงที่สำคัญในงานเป็นเค้าโครงรวมของภาพทั้งหมด ในขั้นตอนนี้อาจมีการแก้ไขและเพิ่มเติมในรายละเอียดอีกเพื่อความสมบูรณ์ใน

4. การสร้างสรรค์ผลงานจริงมีขั้นตอนวิธีการดังนี้

4.1 การเตรียมพื้น โดยใช้สีพลาสติกรองพื้นให้เกิดพื้นผิวเพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกของงาน

4.2 ร่างภาพลงบนพื้นผิวที่เตรียมไว้ตามภาพร่างลายเส้นข้างต้นโดยดูโครงสร้างโดยรวมและสัดส่วนของรูปทรงอาจมีการปรับแต่งลายเส้นเพิ่มเติมเพื่อให้มีขนาดที่เหมาะสม

4.3 ลงสีพื้นของรูปทรงต่าง ๆ ที่จะเขียนในงานเช่นรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ ด้วยโทนสีอ่อนก่อนที่จะลงน้ำหนักด้วยสีเข้มหรือสีดำ

4.4 กำหนดน้ำหนักแสงเงาของภาพ โดยรวมเพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกตามที่ต้องการ

4.5 ในรายละเอียดของภาพหลังการวางโครงสี โดยรวมของภาพเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเริ่มเน้นไปที่รายละเอียดของรูปทรงข้าวของเครื่องใช้เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกันทั่วทั้งภาพ

4.6 ตรวจสอบความเรียบร้อยความสมบูรณ์ของผลงานตัวโดยหาข้อบกพร่องที่ทำให้ภาพเกิดความไม่สมบูรณ์ตามหลักการทางทัศนศิลป์เพื่อสร้างอารมณ์ของภาพให้เกิดความเป็นเอกภาพ

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

1. ข้อมูลภาคสนาม

- ข้อมูลทางด้านสถานที่จากหมู่บ้านชนบทที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่

2. ข้อมูลภาคเอกสาร

- ข้อมูลจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักทฤษฎีทางศิลปะ ปรัชญาแล

แนวความคิด เพื่อค้นคว้าหาเหตุผลที่ตอบสนองต่อการสร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล

1.1.ปากกา

1.2.สมุดเสกี้ต

1.3.กล้องถ่ายรูป

2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

2.1.เฟรมผ้าใบ

2.2.สีอะคริลิก

2.3.พู่กัน

2.4.ดินสอ

2.5.จานผสมสี

2.6.ถังน้ำ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลงานการสร้างสรรคจิตรกรรม 2 มิติ ถ่ายทอดแนวคิดเรื่อง “กลิ่นอายชนบท” ที่แสดงออกในรูปแบบผลงานศิลปะที่มีอัตลักษณ์ได้
2. พัฒนาทักษะเกี่ยวกับกาสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างสรรคงานศิลปะต่อไป

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

วิถีชีวิตของคนในชนบทมีความสุข สงบ เรียบง่าย เมื่อได้สัมผัสพบเจอ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความรู้สึกที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านกระบวนการการแสดงออกด้วยวิธีการทางศิลปะ เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางความงามตอบสนองต่ออารมณ์ ความรู้สึก ความประทับใจและความงาม ผ่านรูปทรง สี บรรยากาศ โดยมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนในชนบท เป็นพื้นฐานของการศึกษาค้นคว้าและถ่ายทอดผ่านผลงานจิตรกรรม ศึกษาอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ
2. อิทธิพลจากวิถีชีวิตของคนในชนบท
3. อิทธิพลจากเครื่องมือเครื่องใช้ในชนบท
4. อิทธิพลจากศิลปะพื้นบ้าน
5. อิทธิพลจากงานศิลปกรรมของศิลปิน

1. ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

จากประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้าจากวัยเด็กจนถึงปัจจุบัน มาจากการใช้ชีวิตในชนบทซึ่งเป็นบ้านเกิดและท้องถิ่นของตนเอง ข้าพเจ้ามีความรู้สึก มีความคุ้นเคยและผูกพันกับสภาพแวดล้อมของชนบทกับชาวบ้านที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย สงบและพอเพียง การดำเนินชีวิตของข้าพเจ้านั้นมีเรื่องราวมากมายที่เล่าผ่านเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้แต่ละชิ้น ล้วนมีเรื่องราวที่สามารถบอกเล่าถึงการดำเนินชีวิตและจิตใจของคนชนบทไทย

ข้าพเจ้าเกิดและเติบโตใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในชนบท พื้นดินของข้าพเจ้าประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสายเหมาะแก่การทำนาเลี้ยงปลา มีที่ดินดอนอันอุดมสมบูรณ์น้ำท่วมไม่ถึง เหมาะแก่การทำสวนทำไร่ดำเนินชีวิตด้วยความเรียบง่ายสมถะ มีความสนิทสนมคุ้นเคยญาติพี่น้องกันไปทั่วทั้งชุมชน ข้าพเจ้ามีความประทับใจในคุณค่าดังกล่าวทั้งในด้านภูมิประเทศและความสัมพันธ์ของผู้คนในชุมชน แม้เมื่อมาศึกษาเล่าเรียนในที่อันห่างไกลบ้านเกิดของข้าพเจ้า สิ่งเหล่านั้นยังคงอยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้า

เสมอมา และเมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสว่างเว้นจากการศึกษาก็จะกลับไปใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่บ้าน เช่นเดิม การกลับไปแต่ละครั้งมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของชุมชนที่เพิ่มขึ้นทั้งในการขยายตัวของชุมชนและการประกอบอาชีพ เช่นการตัดถนน การทำคลองส่งน้ำสู่พื้นที่การเกษตรมากขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพจากการทำนาเป็นทำนาถ้ำ นาปลาเพิ่มมากขึ้นการทำนาแบบดั้งเดิมก็ลดน้อยลงไปเปลี่ยนเป็นการทำนาแบบวิถีใหม่ที่ใช้เครื่องจักรตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตไปจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยวมีการใช้ปุ๋ยยาฆ่าแมลงและสารเคมีต่าง ๆ ในการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากภาชนะบรรจุหรือเครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งเหล่านี้มีปรากฏให้เห็นทั่วไปตามชุมชนในชนบทของข้าพเจ้าอันมีผลมาจากความเจริญในด้านการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วในปัจจุบัน

จากการได้พบปะผู้คนพูดคุยกับบุคคลในท้องถิ่นที่ข้าพเจ้าคุ้นเคย ทำให้ทราบว่าแม้สภาพแวดล้อมที่เห็นภายนอกของชุมชนจะเปลี่ยนไป แต่ระบบความคิด ความเชื่อ ความสัมพันธ์ ความผูกพันของคนในชุมชนยังคงเป็นเหมือนเดิม จากสิ่งที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาข้างต้นสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญของข้าพเจ้านำมาถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะเพื่อแสดงออกถึงเรื่องราวความเป็นไปที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนท้องถิ่นของข้าพเจ้า เป็นภาพสะท้อนภาพหนึ่งที่บอกเล่าเรื่องราวความเป็นไปที่เกิดขึ้นกับชุมชนเล็ก ๆ ชุมชนหนึ่งด้วยความรักและผูกพันบนผืนแผ่นดินไทยผืนแผ่นดินเกิดของตัวเอง

2. อิทธิพลจากวิถีชีวิตของคนชนบท

ความยากจนที่เกิดกับคนชนบทในแต่ละภาคนั้น คนชนบทได้มีการช่วยเหลือตนเองให้อยู่รอด ด้วยการหารายได้มาจุนเจือครอบครัว โดยการโยกย้ายออกจากท้องถิ่น มารับจ้างทำงานในเขตที่มีความเจริญ เช่น ในเขตเกษตรก้าวหน้า โดยการรับจ้างทำงานในไร่นา ในปัจจุบันประเพณีดั้งเดิมของคนชนบท ที่ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการดำเนินา และเกี่ยวข้าว ที่เรียกกันว่า "ลงแขก" คือ เพื่อนบ้านช่วยกันทำงานในไร่นาซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา โดยไม่คิดค่าจ้างแต่อย่างใดนั้น ได้เลิกไปแล้วเกือบทั้งหมด เนื่องจากปัจจุบันวิถีการดำเนินชีวิตต้องอาศัยเงินมากขึ้น จึงต้องทำโดยการรับจ้าง ส่วนบางคนก็เข้าสู่ตัวเมือง หรือกรุงเทพฯ แล้วทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ทอผ้า ผลิตอาหารกระป๋อง หรือการรับจ้างทั่วไป ในร้านอาหาร ภัตตาคาร บ้านที่อยู่อาศัย หรือเป็นกรรมกรแบกหาม ขับรถรับจ้าง ฯลฯ คนชนบทจึงเข้าปะปนกับคนเมือง วิถีชีวิตของคนชนบทก็ค่อยๆ เปลี่ยนไป ตามสภาพสิ่งแวดล้อมของเมือง ดำเนินชีวิตแบบคนเมือง เช่น พังวิทย์ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง และมีการคมนาคมขนส่งที่ทันสมัยมากขึ้น การกินอยู่ ก็ได้กินอาหารที่มีคุณค่ามากขึ้น เครื่องใช้ เช่น พัดลม แอร์ โทรศัพทมือถือ และอินเตอร์เน็ต ฯลฯ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเขามากขึ้น ความนิยมในเพลงสากล เริ่มเข้าแทนที่เพลงลูกทุ่งการละเล่นพื้นบ้าน

ภาพที่ 1 บรรยากาศความเป็นอยู่ของคนชนบท

ที่มา: สารานุกรมทศวรรษสำหรับเยาวชน, วิถีชีวิตชนบท, เข้าถึงเมื่อ 1 กันยายน 2559, เข้าถึงได้จาก

<http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=13&chap=2&page=t13-2-infodetail06.html>

ในขณะเดียวกันความเป็นอยู่ของคนเมืองจะได้รับการนำเข้าไปสู่ชนบท เมื่อมีถนนและไฟฟ้าเข้าถึงท้องถิ่นชนบทนั้น คนชนบทที่มีฐานะดีพอสมควร ก็มีความต้องการสิ่งของเครื่องใช้ และเครื่องอำนวยความสะดวก เช่นเดียวกับที่คนในเมืองใช้ เช่น ใช้เตารีดไฟฟ้าแทนเตารีดถ่าน นุ่นกางเกงยีนส์ แทนการนุ่งกางเกงชาวณา หรือผ้าถุง สวมรองเท้า ไม่เดินเท้าเปล่า สูดบุปรี่มวนแทนยาเส้น หุงข้าวทำกับข้าว โดยใช้เตาถ่าน ที่ฐานะดีหน่อยก็ใช้เตาแก๊ส ใช้รถจักรยานยนต์แทนจักรยาน รู้จักการใช้ส้วมซึมแทนส้วมหลุม เจ็บไข้ได้ป่วยก็ไปหาหมอที่สถานีอนามัย โรงพยาบาล หรือคลินิก ฯลฯ

แต่ก็ยังมีชนบทที่อยู่ห่างไกลตัวเมือง ห่างไกลจากความเจริญ วิธีการดำเนินชีวิตก็ยังเป็นแบบเดิม เนื่องจากความยากจน ซึ่งปรากฏอยู่ในภาคต่างๆ ดังกล่าวไว้แล้ว คนชนบทยากจนเหล่านี้ไม่มีรายได้เหลือพอที่จะซื้อหาสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย หรือแม้แต่อาหารการกิน ที่มีคุณค่าต่อร่างกาย เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยก็อาศัยสมุนไพร เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากสถานีอนามัย การดำรงชีวิตของเขาจะพึ่งธรรมชาติเป็นสำคัญ การทำการเกษตรเป็นแบบพึ่งน้ำฝน ปีใดฝนไม่ตกตามฤดูกาล ปีนั้นพืชผลก็เสียหาย ทำให้ไม่มีข้าวพอกิน พืชผล เช่น ปอ ข้าวโพด เสียหาย รายได้จากการขายพืชผลเหล่านี้ก็ลดลง เงินที่จะไปซื้อข้าวปลาอาหาร ก็น้อยลง ต้องได้รับความอดอยากขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อชีวิตสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นหน้าที่ที่คนชนบทเอง

และคนไทยทุกคนจะต้องร่วมมือกัน และให้ความช่วยเหลือ ให้ชนบทยากจนส่วนนี้ มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความพออยู่พอกิน ไม่ต้องอดอยากหิวโหยต่อไป เพราะคนชนบทยากจนเหล่านี้ เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ถ้าคนส่วนใหญ่ยังอ่อนแอ ประเทศชาติก็จะขาดความมั่นคง¹

“ความเป็นพื้นบ้าน” อาจมีความหมายถึง สิ่งที่เป็นมูลฐานสิ่งที่เป็นของดั้งเดิม ของเก่าแก่ อาจหมายถึงความเรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน แต่ไม่ว่าจะมีความหมายใด ๆ ก็ตามใน 2 ความหมายนี้ ต่างก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอยู่อย่างชัดเจน เพราะหากพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ว่า มนุษย์เมื่อแรกสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ขึ้นขึ้นหนึ่งนั้น ย่อมมีความคิดที่จะสร้างอย่างง่าย ๆ พื้น ๆ ไม่มีชิ้นส่วนมากมายหรือกลวิธีซับซ้อนนัก ต่อเมื่อได้ผ่านการใช้เครื่องมือชิ้นนั้น ๆ ไปแล้ว จึงจะค่อย ๆ พบข้อบกพร่องต่างๆ และจะต้องหาทางแก้ไขปรับปรุง เครื่องมือเครื่องใช้ชิ้น ๆ ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และดีมากขึ้นตามลำดับความเก่าแก่และความเรียบง่าย ในที่นี้จึงเป็น “ความหมายร่วม” ของความเป็นพื้นบ้าน²

นอกจากความคิดในการสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งที่สำคัญที่จะขาดเสียมิได้คือ วัสดุซึ่งในยุคแรกแรกก็คือ วัสดุทางธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น เพราะในสมัยที่การคมนาคมติดต่อยังไม่สะดวกรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ การส่งผ่านถ่ายวัสดุจากถิ่น ไกลๆ เป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก การเดินทางในระยะ ไกลๆ หากมิใช่เพราะความจำเป็นทางสงครามหรือการค้า จะดูจะมีใช้ภาวะปกติของมนุษย์ อีกประการหนึ่ง วัสดุธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามท้องถิ่นนี้ ย่อมมีคุณสมบัติพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศในท้องถิ่นนั้นๆ พอมีการปรับตัวหรือมีภูมิคุ้มกันเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เนื้อวัสดุธรรมชาติจึงมีความคงทนแข็งแรงสามารถใช้งาน ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และมีอายุใช้งานเป็นเวลานาน

จากข้อมูลข้างต้น เป็นข้อมูลที่มาจากการศึกษาชีวิตของคนชนบทที่ให้ความสำคัญกับความ เป็นท้องถิ่นชนบท สิ่งเหล่านี้ก็มีส่วนสำคัญในทางความคิดของข้าพเจ้าอีกส่วนหนึ่งเช่นกัน ที่ข้าพเจ้าได้นำมาขบคิด ไตร่ตรอง เพื่อเป็นตัวพัฒนาทางความคิดที่จะเลือกแยกแยะข้อมูล และเสนอมุมมองให้ตรงกับการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้ามากยิ่งขึ้น

¹ โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์, วิถีชีวิตชนบทไทย, เข้าถึงเมื่อ 19 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

<http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=13&chap=2&page=chap2.htm>

² สุวพร ทองธิว, พิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมพื้นบ้าน, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2531).

3. อิทธิพลจากเครื่องมือเครื่องใช้ในชนบท

ของใช้ในครัวเรือนของใช้ในชีวิตประจำวันนั้น มักมีอยู่ร่วมกันหนาแน่นในครัว เหตุเพราะถือเป็นคลังอาหารของตัวเรือน และมีกิจกรรมที่ต้องประกอบอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน คือการปรุงอาหาร ด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ดังนั้นของใช้จึงมีมากกว่าส่วนอื่นๆ

ภาพที่ 2 ชั้นคั่วฝาหม้อที่อยู่บริเวณนอกชานบ้าน

ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 3 ที่คว่ำหื้อหุงข้าวบริเวณนอกชานบ้าน
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 4 ซึ่งที่ไว้ใช้นึ่งอาหารคาวหวานเวลามีงานบุญต่างๆ
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 5 หม้อและชั่งที่ผ่านการใช้งานเป็นเวลานาน
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 6 ที่คว่ำงานและถ้วยหลังจากล้างเสร็จแล้ว
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 7 เครื่องใช้ไฟฟ้า หม้ออบ และหม้อหุงข้าวไฟฟ้า
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 8 หม้อแกง
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 9 ชั้นวางข้าวของเครื่องใช้ในครัว

ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 10 เตาแก๊สที่ใช้ในการทำกับข้าว

ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 11 ตอกตะปูไว้เพื่อแขวนข้าวของกับผนัง
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 12 ตู้กับข้าวสำหรับเก็บกับข้าว
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 13 การแขวนข้าวของไว้ตามเสาในชนบท
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 14 เฟิงเตาถ่านแบบโบราณ
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

บ้านเรือนของคนไทยคือ เป็นเรือนยกพื้นสูงในห้องนอนเพียงไม่กี่ห้อง มีนोकซาน ที่นอกซานนี้ มักมีเครื่องสันทนาการหรือเครื่องรับแขก ถ้าเป็นทางภาคกลางก็จะมีเขี่ยนหมาก ชั้นน้ำดื่มหรือ ทำทางภาคเหนือก็จะมีเครื่องบุหรีจีโย เมียง มารับแขกและถ้าเป็นเรือนทางเหนืออีกเช่นกัน ที่ริมนอกซานจะมีร้านน้ำ ลักษณะเป็นร้านเล็กๆ ยกพื้นสูงมีหลังคาคลุมอย่างเรียบร้อย ภายในร้านจะเรียงรายไปด้วยหม้อดินเผามากกว่าหนึ่งใบ บรรจุน้ำดื่มพร้อมกระบวยไว้ตัก

ส่วนสำคัญที่สุดของตัวเรือน ซึ่งมีการใช้เครื่องใช้ต่างๆ มากก็คือ ครัว ซึ่งมักจะอยู่มุมใดมุมหนึ่งของบ้าน และมักกรุฝาสำหรับมีลักษณะโปร่ง สำหรับการถ่ายเทควันไฟอันเกิดจากการปรุงอาหารต่างๆ แต่การระบายอากาศก็อาจไม่ทันการณ์ จึงต้องเจาะช่องหน้าต่างมีฝาปิดในลักษณะทับเผย โดยใช้ไม้คั่นค้ำยันเอาไว้ ขนาดของครัวและเครื่องใช้ต่างๆ ในครัวจะเป็นตัวชี้บอกถึงสถานะเศรษฐกิจของผู้ใช้ได้เป็นอย่างดี ทั้งสามารถบอกขนาดของครอบครัวว่าเป็นลักษณะครอบครัวขยายหรือครอบครัวเดี่ยว หรือครอบครัวขยายที่แยกทำครัวไปต่างหาก และจะทำให้เรามองลงไปเห็นถึงความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวด้วย

สำหรับเครื่องมือเครื่องใช้โดยสรุปทั่วไปในชีวิตประจำวันของคนไทยแต่ก่อน นอกเหนือจากที่อยู่ในครัวก็ไม่มีอะไรมากร เลื่อผ้าก็มีเพียง 2 - 3 ตัว โดยมากตอนเย็นอาบน้ำแล้วก็มักซักตากเลย จะมีเลื่อสำหรับใส่ไปทำบุญหรือร่วมในงานพิธีสำคัญอีกชุดเดียวเท่านั้น เราจึงไม่มีตู้เลื่อผ้า อย่างดีก็มีแต่กระเป๋หรือหีบเก็บเลื่อผ้า ขนาดไม่ใหญ่ไม่โตนัก ได้ดูเรือนซึ่งเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่เก็บเครื่องมือเครื่องมือหนาแน่นพอๆ กับในครัว เพราะเป็นบริเวณกว้างและสูง ดังนั้นหากเราไปตามชนบท ก็จะยังคงเห็นภาพเครื่องมือจับปลาชนิดต่างๆ แขนงหรือวางอยู่ นอกจากนี้ก็จะมีพวกเครื่องมือเกษตร โดยเฉพาะเครื่องมือทำนาปรากฏอยู่ด้วย อีกสิ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ก็คือ ครกตำข้าว ซึ่งอาจเป็นสีข้าว ครกกระเดื่องหรือ ครกมองก็ตามเพราะก่อนที่กิจการสีข้าวอย่างเป็นทางการเป็นล่ำเป็นสันจะเฟื่องฟูนั้น แต่ละบ้านต้องตำข้าวกันเอง บางบ้านก็ตำพอรับประทานไปวันๆ อย่างที่พูดกันว่า “ตำข้าวสารกรอกหม้อไปวันๆ” กิจกรรมตำข้าวเอาเปลือกออกจึงดูเป็นกิจกรรมหลักในชีวิตประจำวัน ทุกๆฤดูกาลสำหรับครอบครัวไทย นอกเหนือจากผ้าฝืน ตักน้ำ ทอผ้า หาปลา³

“ตำข้าวสารกรอกหม้อไปวันๆ” สมัยก่อนนั้น เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเปลือกมาได้ แต่ละบ้านก็จะนำข้าวเปลือกไปเก็บไว้ในยุ้งข้าวพอจะนำมาหุงกินจึงจะนำข้าวเปลือกออกมาตักที่หนึ่ง โดยการตำให้เปลือกข้าวออกเหลือแต่เมล็ดข้าวสีขาวๆมาหุง คนไทยนั้นเป็นคนที่สบายๆ แบบหาเช้ากินค่ำ จึงตำเฉพาะที่จะกินเท่านั้น จะไม่ตำข้าวไว้เพื่อวันข้างหน้าเลย ตำข้าวสารกรอกหม้อจึงหมายความว่า

³ สุวพร ทองธิว, พิพิธภัณฑวัดนธรรมพื้นบ้าน, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2531).

หาเพียง แค่ว่ากินพอใช้ไปมี้อๆหนึ่งเท่านั้น ใช้เปรียบเทียบคนที่ทำอะไรพอให้ผ่านไปวันๆหนึ่งเท่านั้น โดยไม่คิดถึงวันข้างหน้า แก้ไขปัญหาเฉพาะเอาตัวรอดๆ ไปพ่นๆ ก่อนเท่านั้น แล้วค่อยคิดทำใหม่เมื่อถึงพรุ้งนี้มีะรินนี้ เช่น ถ้าคิดจะทำงานแบบดำข้าวสารกรอกหม้อไปวันๆละก็ นายอย่าหวังสบายกับเขาเลยในชาตินี้ ถ้าคิดจะอยู่ไปวันๆก็จะเป็นแต่ขี้ข้าตลอดไป ไม่มีวันได้เป็นนายเหมือนเขาได้หรอก⁴

1.1. เครื่องมือทำนา

สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรมเพราะประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเพาะปลูก ตั้งถิ่นฐานอยู่ในชนบทใกล้บริเวณที่ทำกินกระจายกันอยู่เป็นหมู่บ้านตามท้องดินต่างๆ การทำนา การปลูกข้าว เป็นอาชีพหลักที่ผลที่ผลิตได้ ไม่เพียงแต่นำไปขายเป็นสินค้าเท่านั้น ยังเป็นสิ่งที่นำมาเป็นเสบียงกินอยู่ในครอบครัวทำบุญ และเตรียมไว้เป็นพันธุ์ข้าวที่จะปลูกในปีต่อไปด้วยเหตุนี้การปลูกข้าวจึงเป็นวิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ มีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมาแต่อดีต ในสมัยที่ยังไม่มีการปลูกข้าวเพื่อขายเป็นเงินเป็นทองนั้น ชุมชนต่างๆ ในชนบทมีลักษณะกระจายกันอยู่อย่างโดดๆ มีการคมนาคมกับเมืองหรือชุมชนใกล้เคียงน้อยแต่ละแห่งจึงต้องมีสภาพที่จะต้องเลี้ยงตัวเองได้ การหาเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการดำรงอยู่ของครอบครัวและชุมชน จึงเป็นเรื่องที่จะต้องสร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นเองภายในชุมชน เหตุนี้งานฝีมือต่างๆ เช่น การทอผ้า งานช่างไม้ สลักไม้ การสานเครื่องจักสาน การตีเหล็ก ปั้นภาชนะดินเผา จึงเป็นสิ่งที่ทำกันเองและแต่ละท้องดินมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป ตามสภาพของภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม⁵

⁴ วิชาชัย โบ โสค, ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กไทย, เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://webhtml.horhook.com/section/sec1thai/supasit/00390.html>

⁵ สุวพร ทองธวัช, พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติวัดเทพศิรินทร์, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2531).

ภาพที่ 15 กระบุงเจ็กไ่ว้นและตวง ข้าวเปลือก

ที่มา : ศูนย์การเรียนรู้เกษตรตำบลสาकु, กระบุงเจ็ก, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก
<http://www.sakhu.go.th/multimedia/learning/article.shtml?id=23>

ภาพที่ 16 ถังตวงข้าว

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแพร่, ถังตวงข้าว, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก
http://www.m-culture.go.th/phrae/ewt_news.php?nid=321&filename=index

1.2. เครื่องมือเครื่องใช้ในการจับปลา

ในสังคมชาวบ้านในชนบทที่มีการเกษตรเป็นอาชีพสำคัญนั้น อาหารที่มีความสำคัญรองลงมาจากข้าวก็คือ ปลา ดูเหมือนข้าวและปลาเป็นอาหารหลักมาช้านานแต่สมัยโบราณแล้ว เหตุนี้จึงปรากฏในศิลาจารึกกรุงสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหงว่า “ในน้ำมีปลาในนามีข้าว” เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นการมีอาหารตามธรรมชาติที่พอเพียงแก่การดำรงชีวิตอย่างไม่เดือดร้อน

การจับปลามาเป็นอาหารเป็นประจำเป็นที่ขาดไม่ได้ของบรรดาชาวบ้านทุกหนทุกแห่ง จึงปรากฏแทบทุกครัวเรือนมีเครื่องมือจักสานที่ใช้ในการจับปลาและดักปลาทั่วไปเครื่องมือเหล่านี้ได้แก่ ข้อง ตุ่ม อีจู้ ซ่อน แห ขอบ ไซ เป็นต้น แขนวนและตั้งไว้ได้ถุนบ้านหรือที่ยุงข้าว ชาวบ้านผู้อยู่ห่างไกลแม่น้ำลำคลองและหนองบึงนั้น ไม่หมดโอกาสที่จะจับปลา เพราะตราบใดที่ยังมีอาชีพในการทำนาอยู่ย่อมมีโอกาสเสมอ ในฤดูฝนและฤดูน้ำไหลเข้าท่วมทุ่ง เพื่อหล่อเลี้ยงดินข้าวจะมีปลาเล็กปลาน้อยจากตามแหล่งน้ำเช่น ห้วยน้ำ หนองบึง ้วยตามน้ำเข้ามาด้วย ชาวบ้านจึงมีเครื่องมือจับปลาหรือดักปลาเช่น ไซ ตุ่ม อีจู้ ขอบ ตัดมือไปด้วยได้เวลาออกไปท้องนา การจับปลาในระยะนี้ทำแถวหัวคันนา หรือ ลำเหมือง ช่องน้ำไหล โดยเอาเครื่องจับปลาเหล่านี้จะไปดักไว้

การจับปลาที่มีการรวมกลุ่มร่วมมือกันอย่างสนุกสนานและจริงจัง ทำกันในฤดูน้ำลด หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว เพราะเป็นฤดูที่ว่างจากการทำนาอีกทั้งบรรดาปลาใหญ่น้อยจะไหลตามน้ำไปรวมกันอยู่ในห้วย คลอง หนองบึง เป็นที่เป็นทาง ชาวบ้านจะพากันนัดแนะเพื่อนบ้าน ออกกันไปเป็นกลุ่มๆ สะพาย แห ข้อง ตุ่ม และทำอาหารใส่กระบุงหรือใส่ปิ่นโตหิ้วไปกิน เป็นอาหารกลางวัน พากันออกไปยัง หนอง คลอง บึง ซึ่งอยู่ไกลจากหมู่บ้าน ทำการวิดหนองหรือคลอง ไซแหหรือตุ้มช่วยกันจับปลา เป็นกิจการที่สนุกสนานรื่นเริงไปในตัว ปลาที่จับได้มีทั้งขนาดใหญ่และเล็กจะแบ่งปันกันในระหว่างที่ไปจับ ถ้ามีจำนวนมากก็จะนำกลับมาแบ่งให้กับญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูงที่อยู่ที่บ้าน มักไม่นิยมซื้อขายกันแต่จะแบ่งปันกันกิน ปลาที่แต่ละครอบครัวได้ไปนั้น ที่เหลือจากการนำไปหุงต้มแล้ว ส่วนหนึ่งที่เป็นปลาใหญ่จะนำไปผ่าท้องเอาเครื่องในออก ทาเกลือตากแดดไว้เป็นปลาแห้ง ซึ่งเมื่อตากประมาณ 2-3 แดด แล้วนำไปบริโภคได้ อีกส่วนหนึ่งเป็นปลาเล็กใหญ่ปะปนกัน นำเอาไปทำปลาร้าซึ่งถือได้ว่าเป็นเสบียงกรังที่สำคัญของชาวบ้าน⁶

ปลาร้า เป็นปลาที่หมักดองใส่ไหไว้เป็นจำนวนมาก ใช้เป็นกับข้าวได้นานกว่าอาหารอื่น ในครอบครัวหนึ่งๆจะมีปลาร้าเก็บไว้กินได้นานประมาณ 4-5 เดือน ซึ่งเป็นเวลาที่อยู่ในฤดูแล้ง พอหลังจากนั้นก็เข้าสู่ฤดูฝนมีน้ำมีปลาในทุ่งนา ที่จะพอดักมาเป็นอาหารสดหรือทำปลาร้าได้ต่อไป

⁶ สุวพร ทองธิว, พิพิธภัณฑสถานวัฒนธรรมพื้นบ้าน, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2531).

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปลาร้ามีความสำคัญที่ทำให้ชาวบ้าน อยู่ในสภาพที่พอมีพอกินตามลำพัง โดยไม่ต้องอาศัยการซื้ออาหารอื่นด้วยเงินทองได้ ชาวบ้านที่มีอายุ มักจะพูดเสมอว่า ตามบ้านนอกนั้นมีข้าวปลาร้า และน้ำ หรือแค่ผักหน่อหนึ่งก็อยู่ได้แล้ว การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตนั้นถือว่าเป็นบาป ยกตัวอย่าง เช่น การฆ่าหมู เป็ด ไก่ ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยง แต่ว่าถ้าเป็นปลาแล้วต้องยกเว้น เพราะเป็นอาหารสำคัญ ชาวบ้านที่เป็นชายชราเป็นจำนวนมากที่ใช้เวลาว่างในการจักสานเครื่องมือดักหรือจับปลา เช่น ลอบ ไซ ชะนาง ข้อง เป็นต้น บางคนสานได้สวยงามมีฝีมือดี ซึ่งผู้ที่เป็นลูกหลานในสมัยนี้ สานไม่เป็น คนที่มีอายุรานั้นมักพูดว่า เครื่องมือดักปลาที่สานขึ้นนั้นจะช่วยตนได้ไม่ให้อดอยาก ถ้าหากบรรดาลูกหลานไม่เลี้ยง

ดังนั้นถ้าจะสรุปแล้ว ในที่นี้การจับปลาก็เป็นสิ่งจำเป็นของชีวิตคนในชนบท เพราะจับเอามาทำปลาร้า ซึ่งเป็นอาหารสำคัญกินได้เป็นเวลานานเกือบตลอดฤดูแล้ง โดยไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เงินทองเป็นสิ่งที่ชาวบ้านเลี้ยงตัวรอดมาได้โดยไม่อดอยาก นอกจากนี้การจับปลายังเป็นกิจการทางสังคมของชาวบ้านอีกด้วย เพราะการออกไปจับปลาร่วมกันนั้น มีการร่วมมือกัน เมื่อได้ปลามา แบ่งปันกัน และที่สำคัญคือได้ความสุขสนุกสนานร่วมกัน เป็นการพักผ่อนหย่อนใจไปในตัว ผลที่เกิดขึ้นเป็นการกระชับความกลมเกลียวพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เด่นอย่างหนึ่งของสังคมชาวบ้าน ส่วนเครื่องมือที่จับปลานั้นส่วนมากก็ไม่ได้ซื้อหาด้วยเงินทอง หากเป็นของที่จักสานขึ้นจากวัสดุทางธรรมชาติได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย อันอาจหามาได้จากป่าและละแวกใกล้เคียงกับหมู่บ้าน การจักสานและเครื่องมือจักสานที่สร้างขึ้น จึงมีลักษณะที่เป็นศิลปะไปในตัวเพราะผู้ทำมักจะใช้ความคิดประดิษฐ์ให้สวยงาม มีรูปร่างและขนาดที่ได้สัดส่วนตามความต้องการของท้องถิ่น⁷

⁷ สุวพร ทองธิว. พิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมพื้นบ้าน, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2531).

ภาพที่ 17 สวิงและเครื่องมือที่ใช้ในการดักปลา
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 18 ลอบที่ใช้ดักปลาตามลำคลอง
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 19 การวางข้าวของของคนในชนบท
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 20 อวนแห ที่ใช้ในการลากปลาหรือจับปลา
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 21 บรรยากาศการใช้ชีวิตของคนชนบท
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 22 สะพานที่ใช้เป็นที่ให้อาหารปลา
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 23 กะละมังและถังที่ใช้ในการจับปลาไว้รับประทานของคนชนบท
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 24 ตะเกียงเจ้าพายุ
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 25 ราวตากผ้าที่คนชนบทใช้กัน
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 26 สวิงจับปลาที่เขวนอย่างเป็นระเบียบ
ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 27 บรรยากาศโรงเก็บเครื่องมือหาปลา

ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

ภาพที่ 28 ลอบที่ใช้ดักกุ้ง

ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,เมื่อ 19 มกราคม 2559

4. อิทธิพลจากศิลปกรรมพื้นบ้าน

ความรู้เรื่องศิลปะพื้นบ้าน

1.1. ความหมายของศิลปะพื้นบ้าน⁸ (Folk Art)

มีนักวิชาการด้านศิลปะพื้นบ้านซึ่งได้ให้ความหมายของศิลปะพื้นบ้านไว้ดังนี้

วิโรฒ ศรีสุโร (2528:86) ให้ความหมายว่าเป็นผลงานสำเร็จของชาวบ้านที่มีคุณค่าทางศิลปะพอสมควร เป็นการบ่งบอกให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาดของช่างระดับพื้นบ้านที่สามารถแก้ปัญหาธรรมดาๆ ให้ดูดี มีลักษณะสืบทอดกันมาต่อหลายชั่วอายุคน ส่วนใหญ่จะเป็นผลงาน ทางเครื่องมือเครื่องใช้ในการยังชีพ และจรจร โลงใจในพุทธศาสนา ผลผลิตของงานศิลปะพื้นบ้าน จึงเน้นหนักในทางประโยชน์ใช้สอยเป็นจุดใหญ่ ความงามจึงแสดงออกมาจากความเรียบง่าย ซื่อ ไม่รกรุงรัง หรือมากไปด้วยการตกแต่งจนเกินเลย

มโน พิสุทธิรัตนานนท์ (2539:4) ได้กล่าวว่า หมายถึง ผลงานศิลปะที่ชาวบ้านหรือกลุ่มคนในกลุ่มชนในแต่ละพื้นที่ประดิษฐ์สร้างขึ้นตามความจำเป็น และความรู้สึกนึกเห็นตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านการดำรงชีวิต และความต้องการคุณค่าด้านความงาม ผลงานเป็นศิลปะพื้นบ้าน หรือศิลปกรรมพื้นถิ่น และหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นงานช่างฝีมือหรือช่างศิลป์ และอาจเรียกว่าเป็นงานศิลปหัตถกรรม

และยังหมายถึง ผลงานศิลปะที่ใช้วัสดุพื้นถิ่น ในการประดิษฐ์สร้าง ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ความคิด ฝีมือ ความเรียบง่าย ประโยชน์ใช้สอย และความงามบนพื้นฐานของธรรมชาติแวดล้อม สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ ศิลปะพื้นบ้านจึงมีความหมายต่อการดำรงชีวิต และมีคุณค่าต่อการบำรุงขวัญ เป็นศิลปกรรมที่มีการศึกษาและสืบสานที่เป็นไปในเชิงวัฒนธรรม

จากคำนิยามของ ศิลปะพื้นบ้าน (Folk Art) จะเห็นได้ว่า ศิลปะพื้นบ้านหรือศิลปะชาวบ้านเป็นวัฒนธรรมด้านวัตถุสร้างขึ้นโดยชาวบ้าน ที่ใช้ภูมิปัญญาในการสร้างสิ่งของ เครื่องใช้ สิ่งก่อสร้าง งานศิลปะ ออกมาให้เห็นเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นของตน ซึ่งชาวบ้านเหล่านี้มิได้ผ่านการศึกษามาอย่างเป็นระบบ หากแต่เป็นการสืบทอดมาจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ที่ถ่ายทอดเรียนรู้โดยอาศัยการถ่ายทอดปากเปล่าและการเลียนแบบประกอบกันไป การสร้างงานศิลปะพื้นบ้านทำขึ้นเพื่อตอบสนองความจำเป็นด้านประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน ประเพณี ความเชื่อ ของกลุ่มชนในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยมีได้มุ่งประโยชน์ด้านความงามเป็นหลัก

⁸ wasan.Folk art, ศิลปะพื้นบ้าน, เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://wasan-art.blogspot.com/2012/05/blog-post_08.html

โดยทั่วไปแล้ว “ศิลปะพื้นบ้าน” จะเรียกรวมกับ “หัตถกรรม” คือ “ศิลปหัตถกรรม” เป็นศิลปหัตถกรรมที่เกิดจากฝีมือคนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง การประดิษฐ์สร้างสรรค์เป็นไปตามเทคนิคและรูปแบบที่ถ่ายทอดกันในครอบครัวโดยตรงจากพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย โดยมีจุดประสงค์หลัก คือ ทำขึ้นเพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน งานศิลปหัตถกรรมได้ถ่ายทอด มีอิทธิพลแก่กันและกัน เช่นเดียวกับคติพื้นบ้าน แล้วปรับปรุงให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่น จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง

ภาพที่ 29 เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน

ที่มา : พิพิธภัณฑ์จังหวัดมหาสารคาม,เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน,เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://aonapo.blogspot.com>

ศิลปะพื้นบ้านมักพบได้ทั่วไปตามชุมชนหรือในชนบทตามท้องถิ่นต่าง ๆ ผู้สร้างมักเป็นชาวบ้านในท้องถิ่น ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องใช้สิ่งก่อสร้าง จึงทำขึ้นมาเพื่อคนทั่วไปใช้ มิใช่ประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้หรือถ่ายทอดในหมู่บุคคลชั้นสูง ศิลปะพื้นบ้านจึงมีลักษณะที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่ผูกพันหรือขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ ทฤษฎีทางศิลปะใด ๆ

งานศิลปะพื้นบ้านโดยทั่วไปแล้ว จะแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมในแต่ละท้องถิ่นในลักษณะของรูปแบบ ขบวนการผลิต และวัสดุที่ใช้ ส่วนใหญ่มักเป็นไปเพื่อการดำรงชีพ

มากกว่า เพราะฉะนั้นศิลปะพื้นบ้านประเภทต่างๆ จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ในท้องถิ่นเป็นสำคัญ สิ่งที่เป็นศิลปะพื้นบ้านจึงมีลักษณะเป็นไปตามถิ่นกำเนิด ซึ่งอาจมีรูปแบบ วิธีการ และวัสดุแตกต่างกันไป ทั้งที่เป็นการใช้สอยอย่างเดียวกัน เช่น ภาชนะสำหรับต้มน้ำที่ต้องมี ไม้ใช้ท่อกว๊วเรือบน ทางภาคใต้จะทำด้วยใบจากหรือกาบของต้นไม้ชนิดหนึ่งคือต้นหลาวโอน ที่ เรียกว่า “หามา” ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นของทางใต้ ที่มีต้นหลาวโอนหรือต้นจากขึ้นอยู่มาก ทาง ภาคเหนือเป็นภาชนะที่สานด้วยไม้ไผ่มีไม้ยาว ๒ ชั้นที่ปลายไขว้กันเป็นที่ถือเรียกว่า “น้ำหุ้ง” ภาค อีสานจักสานด้วยไม้ไผ่เช่นกัน และเอาชันยาเพื่อป้องกันน้ำรั่ว มีไม้ดัดโค้งเป็นที่ถือ เรียกว่า “คุ” โดยเราจะเห็นว่าภาชนะทั้ง ๓ ชนิด มีจุดมุ่งหมายและประโยชน์ใช้สอยอย่างเดียวกัน แต่ด้วยเพราะ อยู่ในแหล่งกำเนิดท้องถิ่นที่ต่างกัน จึงทำให้ทรัพยากรที่ใช้มีความต่างกัน หรืออาจมีวัสดุเดียวกัน แต่วิธีการสร้างงานและรูปแบบที่สืบทอดของแต่ละถิ่นเป็นไปอย่างเฉพาะตัวเฉพาะถิ่น ซึ่งรวมถึง การมีธรรมเนียมคทกทอดเป็นสิ่งที่สืบทอดกันมาในแต่ละท้องถิ่นที่ต่างกันด้วย

ลักษณะพิเศษของศิลปะพื้นบ้าน เป็นผลงานที่มีความเรียบง่ายรูปแบบและวิธีการ เป็นไปตามสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน แม้ว่าศิลปะพื้นบ้านส่วนใหญ่ จะทำขึ้นเพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวันหรือต่อสังคม เศรษฐกิจ ศาสนาและอื่นๆ โดยมีจุดประสงค์ที่ ตรงตามหน้าที่เด่นชัดในตัวมันเอง แต่ก็พบว่ามีผลงานศิลปะพื้นบ้านจำนวนไม่น้อยที่ได้มีการทำขึ้น ตามความพอใจของชาวบ้านเอง ซึ่งสร้างสรรค์ขึ้นมาโดยไม่ได้รับใช้ความจำเป็นและความต้องการ ของชุมชนในท้องถิ่น แต่เป็นผลงานที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความรู้สึกด้านอารมณ์ อันเป็นสิ่ง ธรรมดาโลกที่มนุษย์พึงแสวงหาความเพลิดเพลินบันเทิงใจ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าบางสมัย บางเวลา ชาวบ้านอาจมีความเป็นอยู่อุดมสมบูรณ์ มีเวลาเหลือเฟือเพื่อที่จะประดิษฐ์ ประดับประดาผลงานให้มีความวิจิตรพิสดารกว่าเป็นอยู่ เช่น การเขียนภาพจิตรกรรมบนฝาผนัง โบสถ์และวิหาร การเขียน ลวดลายลงบนเรือกอลและ การแกะสลักลวดลายลงบนพนัคน้ำและท้ายของเกวียน ซึ่งงาน เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีรูปแบบที่เรียบง่าย แต่แสดงถึงความสุนทรีย์ของผู้ทำ และเราจะพบว่าบางสิ่ง บางอย่างทำขึ้นมาโดยแฝงความเชื่อไว้ด้วย

1.2 ลักษณะของงานศิลปะพื้นบ้าน

ศิลปะพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะตัวในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ใช้วัสดุท้องถิ่นที่หาได้ง่าย เป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของงานพื้นบ้านเนื่องจากในแต่ละท้องถิ่น มีทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อมในการอยู่อาศัย วัสดุในท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งที่รองรับการคิด ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. ทำขึ้นเพื่อการใช้สอย ศิลปะพื้นบ้านส่วนใหญ่แล้วจะมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ การหุงอาหาร เช่น เตาดินเผา หม้อดินเผา หวดนึ่งข้าวเหนียว กระจุง กระจาด ฯลฯ การ

ประกอบอาชีพ เช่น เครื่องมือในการดักจับสัตว์น้ำ ได้แก่ ข้อง ลอบ ไซ อีฐู เครื่องใช้ในการทำนา เช่น คราด แอก ไถ ฯลฯ พิธีกรรมทางศาสนา เช่น ก่องข้าวขวัญของภาคอีสาน ชั้นซึ้งของภาคเหนือ ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการตอบสนองด้านการใช้สอย มิได้มุ่งทำเพื่อตอบสนองทางด้านสุนทรียภาพ หากแต่สุนทรียภาพนั้นจะเกิดจากประสบการณ์ทักษะของผู้ทำในความเป็นผู้ชำนาญ

3. เป็นผลผลิตที่ผู้ใช้และผู้สร้างเป็นผู้เดียวกัน งานศิลปะพื้นบ้านเกิดจากความเต็มใจของชาวบ้านในการสร้างสรรค์ โดยมีความจำเป็นในการใช้อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ดังได้กล่าวแล้วว่าศิลปะพื้นบ้านทำขึ้นเพื่อตอบสนองประโยชน์ใช้สอย มิได้มุ่งทำเพื่อเศรษฐกิจหรือด้านการค้าขาย ไม่มีการแบ่งงานตามระบบของอุตสาหกรรม ชาวบ้านทำขึ้นเองในครัวเรือนของตน

4. เป็นงานที่สร้างขึ้นด้วยมือ และใช้เครื่องมือที่ชาวบ้านที่คิดขึ้น มิได้อาศัยเครื่องจักรแต่อย่างใด ชาวบ้านจะสร้างงานด้วยมือตามกรรมวิธีที่สืบทอดกันมาโดยการบอกเล่า ให้ทำตามแบบของที่มีอยู่

5. มีรูปแบบเรียบง่าย แสดงลักษณะออกมาชื่อ ๆ ตรงตามหน้าที่ใช้สอยและมีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของร่างกาย

6. การมีรูปแบบเฉพาะถิ่น เกิดจากการสร้างสรรค์งานที่สืบทอดเนื่องกันมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ อาจในลักษณะของหมู่บ้าน ท้องถิ่น ตระกูล สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนานจนรู้จักกันดีทั่วไป จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น เครื่องจักสานพนัสนิคม เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน รมบ่อสร้าง เป็นต้น (มารุต อัมรานนท์ 2533:5) และอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีรูปแบบเฉพาะถิ่น น่าจะเกิดจากการใช้วัสดุท้องถิ่นที่มีแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เราจะพบว่าวัสดุจากธรรมชาติบางชนิดไม่สามารถขึ้นได้ ในทุก ๆ พื้นที่ การมีทรัพยากรท้องถิ่นที่จำกัดในบางพื้นที่ก็จะเป็สาเหตุที่ทำให้งานบางชนิด เป็นตัวแทนของท้องถิ่นเลยก็ว่าได้ เช่น หมาดักน้ำ ซึ่งเป็นของภาคใต้ ทำมาจากใบจาก กาบหมาก ต้นหลาวโอน ที่มีรูปแบบเฉพาะตัว ซึ่งไม่พบว่าภาคใดหรือท้องถิ่นใดนอกจากภาคใต้ที่มีภาชนะดักน้ำที่มีรูปแบบเช่นนี้ หรือเครื่องเงินที่เป็นรูปแบบเฉพาะของภาคเหนือ ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัสดุพื้นถิ่นที่มีการนำมาใช้ ได้แก่ ไม้ไผ่ที่นำมาจักสาน หรือไม้ที่นำมาถักลึง แล้วใช้รักหรือหาง ซึ่งเป็นยางไม้ที่ได้จากต้นไม้มที่ขึ้นอยู่ทางภาคเหนือทั่วไป ก็เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนในประเด็นของการ มีรูปแบบเฉพาะถิ่น แต่จะชัดเจนมากหรือน้อยก็จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อยออกไป ตามองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้นๆ

7. เป็นงานที่ใช้เวลาว่างในการสร้างสรรค์ เป็นการสร้างงานที่ไม่ได้คำนึงถึงเวลาในการสร้าง โดยมักใช้เวลาว่างหลังจากการทำงานประจำคือการกสิกรรม ซึ่งทำให้ในบางช่วงเวลาของฤดูกาล โดยไม่จำเป็นต้องเฝ้าอยู่ตลอดทั้งปี ในช่วงเวลาว่างชาวบ้านก็จะหันมาทำงานอื่น เช่น จัก

สาน ทอผ้า เครื่องปั้นดินเผา ซึ่งไม่ได้เป็นอาชีพหลักแต่อย่างใด ผลผลิตที่เกิดขึ้นนำมาใช้ในครัวเรือน แต่หากว่าเหลือจากการใช้สอยจึงนำมาแลกเปลี่ยนกับผลผลิตอย่างอื่น

8. เป็นงานที่สะท้อนวิธีการดำเนินชีวิต เครื่องมือ เครื่องใช้พื้นบ้านที่ชาวบ้านทำขึ้น จะเห็นว่าลักษณะการใช้สอยเป็นตัวกำหนดรูปแบบของเครื่องมือเครื่องใช้นั้น การใช้สอยจึงเป็นการบ่งชี้ถึงวิถีทางการดำเนินชีวิต และค่านิยมที่สืบทอดกันมายาวนาน

1.3 ช่างผู้สร้างสรรค์งานศิลปะพื้นบ้าน

การสร้างสรรค์งานพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น ย่อมต้องอาศัยฝีมือของช่างซึ่งอาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ และได้รับการฝึกฝนทำงานช่างจากครูช่างในท้องถิ่น หรือเป็นการถ่ายทอดในครอบครัว จนมีฝีมือที่จะสร้างงานไว้ใช้ในครัวเรือนของตน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งต้องใช้ความร่วมมือร่วมใจของบรรดาช่างชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ ในบาง ครั้ง ช่างก็คือพระสงฆ์ที่ได้อุทิศตนในการสร้างศาสนสถาน รวมถึงศิลปกรรมที่ใช้ตกแต่งรูปเคารพ เพื่อทะนุบำรุงศาสนา และเพื่อบุญกุศลตามความเชื่อที่ตกทอดกันมา

ภาพที่ 30 เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่ต้องเก็บด้วยการแขวน

ที่มา : พิพิธภัณฑ์จังหวัดมหาสารคาม, เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://aonapo.blogspot.com>

ลักษณะของช่างพื้นบ้าน มีดังนี้

1. เป็นช่างที่ไม่ได้รับการศึกษาจากสถาบันทางการช่าง อย่างเป็นระบบคือเป็นช่างชาวบ้านที่ฝึกหัดทำงานช่างมาจากบรรพบุรุษในครอบครัวของตน หรือฝึกหัดจากเพื่อนบ้านในหมู่บ้านของตน ตามประเภทของงานหัตถกรรมที่สนใจ เช่น จักสาน เครื่องปั้นดินเผา และสลักการช่างพื้นบ้านงานที่ชาวชนบทมักทำได้แทบทุกครอบครัว เพราะต้องทำขึ้นใช้สอยในครอบครัวของตนเพื่อใช้เอง จึงมักสืบทอดกันในครอบครัวและสอนกันในหมู่เพื่อนบ้าน การเรียนรู้จึงเป็นการเรียนด้วยการฝึกฝนเป็นหลัก

2. ความสามารถของช่างพื้นบ้าน มักไม่มีใครมีการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์แบบศิลปิน แต่เป็นลักษณะของความสามารถทางด้านทักษะ เนื่องจากการสร้างงานมักอยู่ในกรอบของขนบนิยมที่สืบทอดกันมากในกลุ่มของตน ทั้งรูปแบบและลวดลาย เพราะมีความผูกพันอยู่กับประเพณี ความเชื่อ วิถีชีวิตของกลุ่มชนการแสดงออกจึงเน้นไปที่การแสดงทักษะใช้ความละเอียดออกมากับผลงาน

3. ช่างพื้นบ้านจะไม่เขียนชื่อลงบนผลงานของตน เพราะทำขึ้นเพื่อใช้สอย แลกเปลี่ยนซื้อขายซึ่งต่างไปจากงานของศิลปินที่ต้องเซ็นชื่อกำกับไว้ในผลงานของตน

โดยสรุปช่างพื้นบ้านจะมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญคือ เป็นช่างที่ได้รับการฝึกฝนและถ่ายทอดการช่างตามแบบแผน ที่เป็นขนบนิยมในท้องถิ่นของตน อาจได้รับมาจากบรรพบุรุษหรือ ช่างพื้นบ้านในท้องถิ่น โดยมิได้ผ่านการศึกษา แต่ความสามารถเกิดมาจากทักษะการฝึกฝนที่ต่อเนื่องจนชำนาญ

ช่างพื้นบ้านจะกระจายกันอยู่ตามท้องถิ่นในทุกๆภาคของประเทศ บางหมู่บ้านจะมีช่างพื้นบ้านที่มีความสามารถในการทำงานช่างประเภทเดียวกันทั้งหมู่บ้าน จนทำให้หมู่บ้านนั้นกลายเป็นหมู่บ้านช่างไปเลยก็มีไม่น้อย เช่น บ้านช่างหล่อ ที่มีการหล่อพระพุทธรูป ช่างพื้นบ้านจึงมีความสำคัญ ในการสืบทอดการช่างพื้นบ้านของไทย ให้ดำรงสืบไป

1.4 ประเภทของงานศิลปะพื้นบ้าน

การจัดแบ่งประเภทของงานศิลปะพื้นบ้าน⁹ สามารถจัดแบ่งได้หลายแนวคิด เช่น จัดแบ่งตามประเภทของการใช้สอย ซึ่งก็อาจแบ่งเป็น เครื่องใช้ในครัว เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เครื่องใช้ในการดักจับสัตว์ เครื่องใช้ในพิธีกรรม ฯลฯ จัดแบ่งตามกรรมวิธีกระบวนการสร้าง

⁹ wasan.Folk art, ศิลปะพื้นบ้าน, เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://wasan-art.blogspot.com/2012/05/blog-post_08.html.

งาน เช่น การแกะสลัก การปั้น การจักสาน ฯลฯ จัดแบ่งตามวัสดุในการสร้างงาน เช่น งานไม้ งานกระดาษ งานหนัง ฯลฯ ซึ่งก็แล้วแต่การจัดความคิดรวบยอดของผู้แบ่งว่า ใช้เกณฑ์ใดมาจัดแบ่ง

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ศิลปะพื้นบ้านเป็นผลงานศิลปะที่ชาวบ้านในแต่ละพื้นที่สร้างขึ้นตามความจำเป็น เพื่อตอบสนองความต้องการในการดำเนินชีวิต ซึ่งข้าพเจ้าได้นำความเป็นศิลปะพื้นบ้านมานำเสนอผ่านผลงานศิลปะโดยใช้รูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่ได้จากการสร้างขึ้นของชาวบ้านเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกเรียบง่าย สงบและพอเพียงของวิถีชีวิตชนบท

5. อิทธิพลจากงานศิลปกรรมของศิลปิน

จากการสร้างผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้นอกการได้สัมผัสจากการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ประสบการณ์ หนังสือและเอกสาร ยังได้ศึกษาจากศิลปินท่านอื่นๆ เพื่อมาประยุกต์ใช้ในผลงานของตนเองโดยได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานจากศิลปิน ดังนี้ ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์,ชวลิต อุ้ยจ่ายและจินตนา เปี่ยมศิริ

1. **ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์** เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับเรื่องราวที่แสดงถึงบรรยากาศความสงบ ของวิถีชีวิตชนบท แสดงออกด้วยเทคนิคสีน้ำมัน ทำให้ผลงานเกิดความน่าสนใจ และมีเสน่ห์เฉพาะตัว ของศิลปิน

ประวัติการศึกษา

ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) สถานศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) สถานศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัจจุบัน : อาจารย์โปรแกรมศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ควบคู่กับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมอย่างต่อเนื่อง

ประวัติการแสดงผลงานศิลปะ

2538 – จิตรกรรมสยามทีวี,จิตรกรรมร่วมสมัย “เมืองไทยของผู้มาเยือน”

2539 - จิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 20

2540 - ศิลปินนิพนธ์ของนักศึกษาคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

จิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 21 ,จิตรกรรมร่วมสมัย “พานาโซนิค” ครั้งที่ 3

ศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 43

ภาพที่ 31 ภาพศิลปิน ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์
 ที่มา : ศิลปะเมืองไชยา, ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก
<http://www.siamsouth.com/smf/index.php?topic=24452.msg71627#msg71627>

ภาพที่ 32 ภาพผลงานของ ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์ [สีน้ำมัน]
 ที่มา : Art Database Rama IX , ชีรศักดิ์ ทองนุ้ยพราหมณ์, เมื่อ 2 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก
<http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Tirasak%20Thongnuaypram>

2. **ชวลิต อู่จ้าย** เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องใช้ในบ้านและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำรงชีพของมนุษย์ที่สะท้อนเรื่องราวของแง่มุมวิถีชีวิตชาวบ้าน ทั้งสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม และคติความเชื่อปรัมปราคติที่ถูกเล่าขานสืบต่อกันมา โดยใช้เทคนิคสีอะคริลิกและเศษวัสดุจากธรรมชาติสร้างสรรค์เป็นผลงานที่เกิดความน่าสนใจและมีเสน่ห์เฉพาะตัว ของศิลปิน

การศึกษา : ศิลปบัณฑิต (ภาควิชาศิลปไทย) คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช

นิทรรศการกลุ่ม : ร่วมแสดงงานวัดอรุณ - ศิลปะแห่งรุ่งอรุณ โดย หอศิลป์ไกรจิตร ถ.ข้าวสาร

ร่วมแสดงงาน ศิลปไทย โดยนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาศิลปไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ร่วมแสดงผลงานการประกวดศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" ครั้งที่ 18

ร่วมแสดงงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 24

ร่วมแสดงงานวิถีแห่งความเป็นไทย ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ภาพที่ 33 ภาพศิลปิน ชวลิต อู่จ้าย

ที่มา : Art Database Rama IX Art Museum, **ชวลิต อู่จ้าย**, เมื่อ 2 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

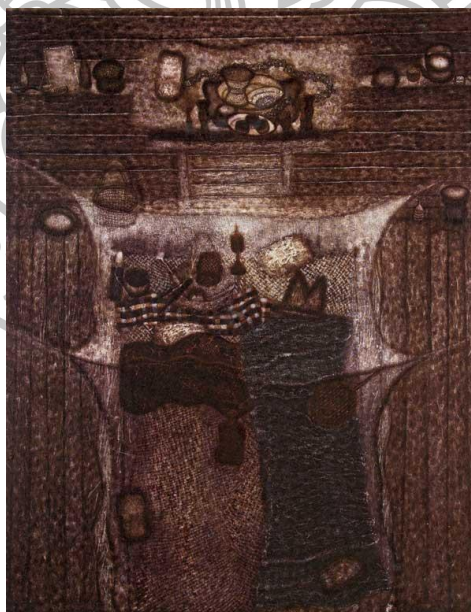
<http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Chavalit%20Auyjay>

ภาพที่ 34 ภาพผลงานของ ชาวลิต อู๋ยจ้าย[สื่อะคริลิค]

ที่มา : Art Database Rama IX Art Museum,ชาวลิต อู๋ยจ้าย,เมื่อ 2 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

<http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Chavalit%20Auyjay>

ภาพที่ 35 ภาพผลงานของ ชาวลิต อู๋ยจ้าย[สื่อะคริลิค]

ที่มา : Art Database Rama IX Art Museum,ชาวลิต อู๋ยจ้าย,เมื่อ 2 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

<http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Chavalit%20Auyjay>

ภาพที่ 36 ภาพผลงานของ ชาลิต อู๋จ้าย [สีอะคริลิก]

ที่มา : The Queen's Gallery, ชาลิต อู๋จ้าย, เมื่อ 9 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

<http://queengallery.org/ArtPieces/Details.aspx?id=129>

3.จินตนา เปี่ยมศิริ สร้างสรรค์งานเกี่ยวกับเรื่องราวบรรยากาศของวิถีชีวิตชนบท ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกส่วนตัวที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตชนบทและวัฒนธรรมชนบทที่ปรับเปลี่ยนให้ผสมผสานกลมกลืนระหว่างธรรมชาติเทคโนโลยีใหม่ และวัฒนธรรมท้องถิ่น แสดงออกด้วยเทคนิคสีอะคริลิก โดยการแต้มสีบางๆเป็นเส้นที่เฉพราะตัวของศิลปิน

ภาพที่ 37 ภาพศิลปิน จินตนา เปี่ยมศิริ

ที่มา : Finearts,จินตนา เปี่ยมศิริ,เมื่อ 2 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

<http://www.finearts.su.ac.th/aseanway/artists/jintana-piamsiri>

การศึกษา : ศิลปบัณฑิต (ศิลปะไทย) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิลปมหาบัณฑิต (ศิลปะไทย) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
เกียรติประวัติ

2533 - รางวัลเกียรติคุณเหรียญเงิน ศิลป์ พีระศรี การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 7

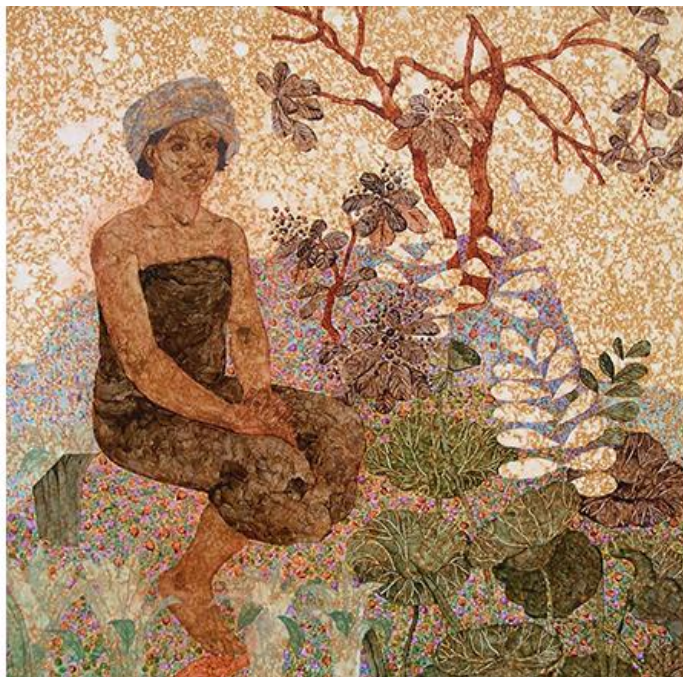
-รางวัลพิเศษนิทรรศการศิลปกรรม “ นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต ” โดยบริษัท โตชิบา ประเทศไทย ครั้งที่ 2
2533 / 36 /37

-รางวัลที่ 3 เหรียญทองแดง จิตรกรรมแบบไทยประเพณี นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง
ครั้งที่ 14, 17, 18

2535 - รางวัลที่ 3 การประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
ชนาครกสิกรไทย

2536 - รางวัลที่ 2 จิตรกรรมแนวไทยประเพณี นิทรรศการจิตรกรรมไทย ในวาระครบรอบ 60 ปี
ชนาครนครชน

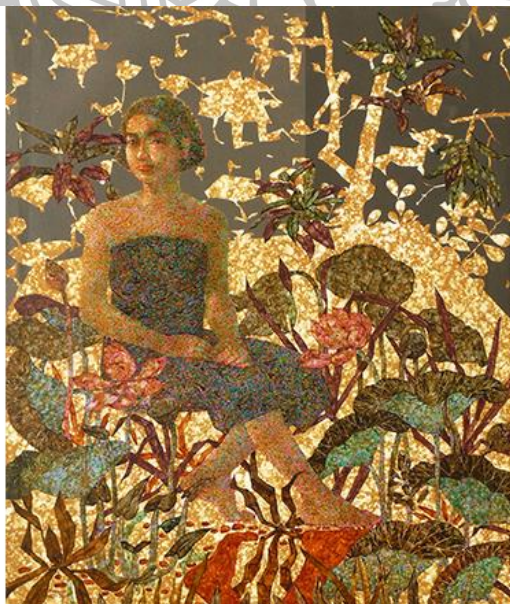
2539 - ร่วมเขียนภาพประกอบในหนังสือพระราชนิพนธ์ มหาชนก

ภาพที่ 38 ภาพผลงานของ จินตนา เปี่ยมศิริ[สื่อะคริลิก]

ที่มา : Finearts,จินตนา เปี่ยมศิริ,เมื่อ 2 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

<http://www.finearts.su.ac.th/aseanway/artists/jintana-piamsiri/?id=1>

ภาพที่ 39 ภาพผลงานของ จินตนา เปี่ยมศิริ[สื่อะคริลิก]

ที่มา : Finearts,จินตนา เปี่ยมศิริ,เมื่อ 2 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

<http://www.finearts.su.ac.th/aseanway/artists/jintana-piamsiri/?id=1>

ภาพที่ 40 ภาพผลงานของ จินตนา เปี่ยมศิริ[สื่อะคริลิค]

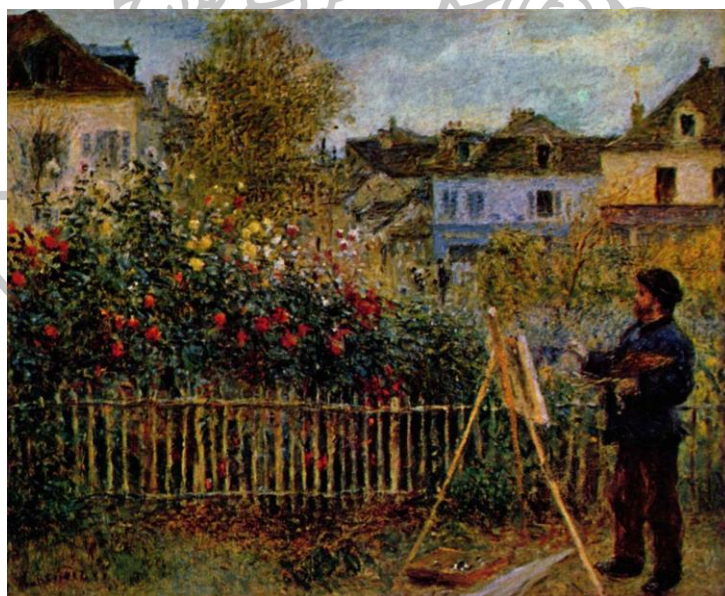
ที่มา : Art Database Rama IX Art Museum,จินตนา เปี่ยมศิริ,เมื่อ 2 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

<http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Jintana%20Piamsiri>

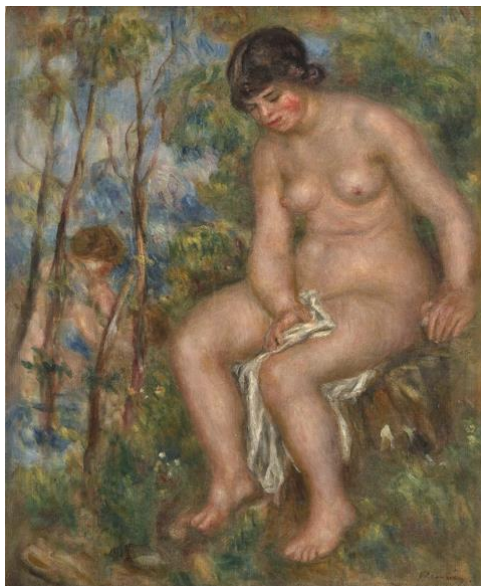
4.ปีแยร์-โอกุสต์ เรอโนัวร์ (ฝรั่งเศส: Pierre-Auguste Renoir) เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศส เป็นที่รู้กันว่าเขาเป็นหนึ่งในศิลปินในกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์ที่ให้ความสำคัญกับการใช้สีที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินในแบบฉบับพลาตัน งานของเรอโนัวร์ ส่วนมากจะเน้นที่สวยงาม อ่อนหวานของธรรมชาติและผู้หญิง ภาพของเรอโนัวร์ยังสะท้อนวิถีชีวิตและวิพากษ์ระบบศักดินาของฝรั่งเศสช่วงปลายศตวรรษที่ 18

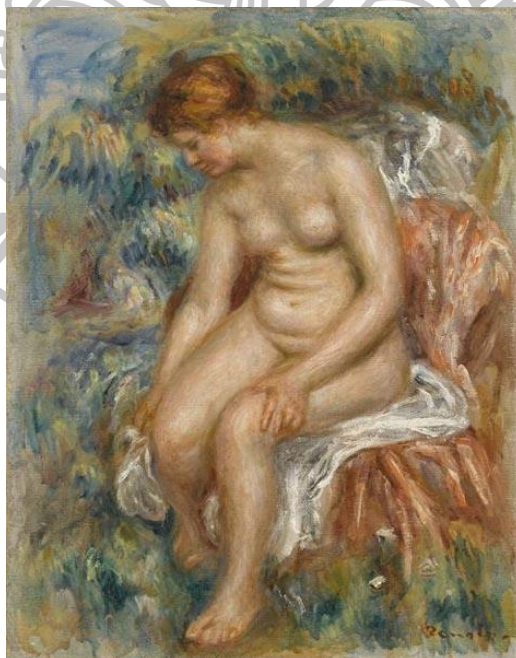
ภาพที่ 41 ภาพศิลปิน ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์
ที่มา : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี,ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์,เมื่อ 9 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์>

ภาพที่ 42 ภาพผลงานของศิลปิน ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์[สีน้ำมัน]
ที่มา : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี,ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์,เมื่อ 9 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์>

ภาพที่ 43 ภาพผลงานของศิลปิน ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์[สีน้ำมัน]
ที่มา : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี,ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์,เมื่อ 9 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์>

ภาพที่ 44 ภาพผลงานของศิลปิน ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์[สีน้ำมัน]
ที่มา : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี,ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์,เมื่อ 9 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์>

ภาพที่ 45 ภาพผลงานของศิลปิน ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์[สีน้ำมัน]

ที่มา : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี,ปีแยร์-โอกุสต์ เรอนัวร์,เมื่อ 9 ธันวาคม 2559,เข้าถึงได้จาก

https://th.wikipedia.org/wiki/ปีแยร์-โอกุสต์_เรอนัวร์

จากข้อมูลดังกล่าว ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลรูปแบบงานศิลปะ เทคนิคต่างๆ รวมไปถึง แนวความคิดที่เป็นประโยชน์ในการทดลองสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของผลงานมากที่สุด และเป็นการเติมเต็มในทางความคิด ที่ศันชาติ ให้สื่อสารออกมาบนผลงานอย่างเต็มที่สมบูรณ์แบบอย่างถึงที่สุด

ตารางที่ 1 วิเคราะห์อิทธิพลของผลงานของศิลปินที่ได้จากรูปแบบการสร้างสรรค์และรูปแบบทางแนวความคิด

ชื่อศิลปิน	ผลงาน	อิทธิพลทางแนวความคิด	อิทธิพลทางด้านรูปแบบ	ผลงานวิทยานิพนธ์ที่สร้างสรรค์
1.ธีรศักดิ์ทองนุ้ยพราหมณ์		เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับเรื่องราวที่แสดงถึงบรรยากาศความสงบของวิถีชีวิตชนบท แสดงออกด้วยเทคนิคสีน้ำมัน ทำให้ผลงานเกิดความน่าสนใจ และมีเสน่ห์เฉพาะตัว ของศิลปิน	การสร้างผลงานในรูปแบบเหมือนจริงจากการสัมผัสการใช้ชีวิตและประสบการณ์	นำแนวความคิดและรูปแบบบรรยากาศมาเป็นผลงานศิลปะ
2.ชวลิตอุ้ยจ้าย	 	เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกถึงเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องใช้พื้นบ้านและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำรงชีพของมนุษย์ที่สะท้อนเรื่องราวของแง่มุมวิถีชีวิตชาวบ้านทั้งสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม และคติความเชื่อปรัมปราคติที่ถูกเล่าขานสืบต่อกันมา	การสร้างผลงานรูปแบบกึ่งเหมือนจริงมีต้นแบบมาจากการที่ได้สัมผัสถึงข้าวของเครื่องใช้	นำเทคนิคสีอะคริลิกและโทนสีของวัสดุมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานใช้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์อิทธิพลของผลงานของศิลปินที่ได้จากรูปแบบการสร้างสรรค์และรูปแบบทางแนวคิด

ชื่อศิลปิน	ผลงาน	อิทธิพลทางแนวคิด	อิทธิพลทางด้านรูปแบบ	ผลงานวิทยานิพนธ์ที่สร้างสรรค์
3. จินตนา เปี่ยมศิริ		สร้างสรรค์งานเกี่ยวกับเรื่องราวบรรยากาศของวิถีชีวิตชนบท ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกส่วนตัวเกี่ยวกับวิถีชีวิตชนบทและวัฒนธรรมชนบทที่ปรับเปลี่ยนให้ผสมผสานกลมกลืนระหว่างธรรมชาติเทคโนโลยีใหม่ และวัฒนธรรมท้องถิ่น	การสร้างผลงานในรูปแบบกึ่งเหมือนจริง มีต้นแบบมาจากธรรมชาติ ผสมผสานกับจินตนาการ	นำแนวคิดเทคนิคการใช้สีอะคริลิกมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
4. ปีแยร์-โอกุสต์ เรอเนอว์		เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศส เป็นที่รู้จักว่าเขาเป็นหนึ่งในศิลปินในกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์ที่ให้ความสำคัญกับการใช้สีที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินในแบบฉับพลัน งานของเรอเนอว์ ส่วนมากจะเน้นที่สวยงามอ่อนหวานของธรรมชาติและผู้หญิง	งานของเรอเนอว์ส่วนมากจะเน้นที่สวยงามอ่อนหวานของธรรมชาติและผู้หญิง	นำเทคนิคการใช้ที่แปร่งมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้ามุ่งเน้นไปที่อารมณ์ความรู้สึกถึงวิถีชีวิตความเป็นชนบท ซึ่งเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าคุ้นเคยและและผูกพันมาอย่างยาวนาน โดยแสดงออกในมุมมองความคิดและความรู้สึกส่วนตัว ผ่านเครื่องใช้ต่างๆเพื่อสื่อถึงการใช้ชีวิตของชาวชนบท

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

1. การหาข้อมูล

ข้อมูลที่ได้เกิดจากประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าเคยได้มาจากสภาพแวดล้อมที่เป็นชนบทและได้ซึมซับค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ความรู้สึกถึงความสุข ความสงบ ความเรียบง่ายในท้องถิ่น จึงนำความประทับใจเหล่านี้มาถ่ายทอดลงในผลงาน

ข้อมูลจากวิถีชีวิตชนบท เช่น บ้านเรือน ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันทั้งข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่นอกบ้าน เครื่องมือทำมาหากินต่างๆ เช่น แห อวน จัปปลา สวิง ข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ภายในบ้าน เช่น ผ้าห่ม ที่นอน หมอน มุ้ง หม้อ ชาม โห่ ข้าพเจ้าศึกษาเรื่องราวเหล่านี้เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกเป็นผลงานจิตรกรรม

2. ภาพร่างลายเส้นเป็นส่วนที่สำคัญในการร่างภาพ ข้าพเจ้าจะร่างและวางองค์ประกอบของสิ่งของและรูปทรงต่างๆให้เกิดความลงตัว เพื่อให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดของภาพ

3. ภาพต้นแบบ หลังจากนำภาพร่างลายเส้นที่ได้มาทดลองลงสี เพื่อวางโครงสร้างโดยรวม ดูเรื่องน้ำหนักของสีและแสงเงา เพื่อเน้นรูปทรงที่สำคัญในงานเป็นเค้าโครงรวมของภาพทั้งหมด ในขั้นตอนนี้จะมีการแก้ไขและเพิ่มเติมในรายละเอียดอีกเพื่อความสมบูรณ์ใน

การสร้างสรรค์ผลงานจริงมีขั้นตอนวิธีการดังนี้

4.1 การเตรียมพื้น โดยใช้สีพลาสติกรองพื้นให้เกิดพื้นผิวเพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกของงาน

4.2 ร่างภาพลงบนพื้นผิวที่เตรียมไว้ตามภาพร่างลายเส้นข้างต้น โดยดูโครงสร้างโดยรวมและสัดส่วนของรูปทรงอาจมีการปรับแต่งลายเส้นเพิ่มเติมเพื่อให้มีขนาดที่เหมาะสม

4.3 ลงสีพื้นของรูปทรงต่าง ๆ ที่จะเขียนในงานเช่นรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ ด้วยโทนสีอ่อนก่อนที่จะลงน้ำหนักด้วยสีเข้มหรือสีดำ

4.4 กำหนดน้ำหนักแสงเงาของภาพโดยรวมเพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกตามที่ต้องการ

4.5 ในรายละเอียดของภาพหลังการวาง โครงสี โดยรวมของภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเริ่มเน้นไปที่รายละเอียดของรูปทรงข้าวของเครื่องใช้เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกันทั่วทั้งภาพ

4.6 ตรวจสอบความเรียบร้อยความสมบูรณ์ของผลงานตัวโดยหาข้อบกพร่องที่ทำให้ภาพเกิดความไม่สมบูรณ์ตามหลักการทางทัศนศิลป์เพื่อสร้างอารมณ์ของภาพให้เกิดความเป็นเอกภาพ

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเข้าได้ศึกษาค้นคว้ารูปทรงจากจิตรกรรมร่วมสมัยมาเป็นแม่แบบสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวผสมผสานเป็นผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยโดยกำหนดทัศนธาตุในการสร้างสรรค์ดังนี้

1 รูปทรง รูปทรงที่นำมาใช้ในผลงานส่วนใหญ่จะเป็นรูปทรงเหมือนจริงโดยศึกษารูปทรงที่มีอยู่จริงเช่นรูปทรงเครื่องมือเครื่องใช้ นำมาสร้างสรรค์และจัดองค์ประกอบตามอารมณ์และความรู้สึกเฉพาะตน

2 เส้น เส้นที่นำมาใช้ในผลงาน ได้มาจากการศึกษาลักษณะของสิ่งต่าง ๆ เช่นข้าวของสิ่งของเครื่องใช้ซึ่งมีความสำคัญในการจัดองค์ประกอบให้แสดงถึงอารมณ์และเกิดความสมบูรณ์ของภาพ

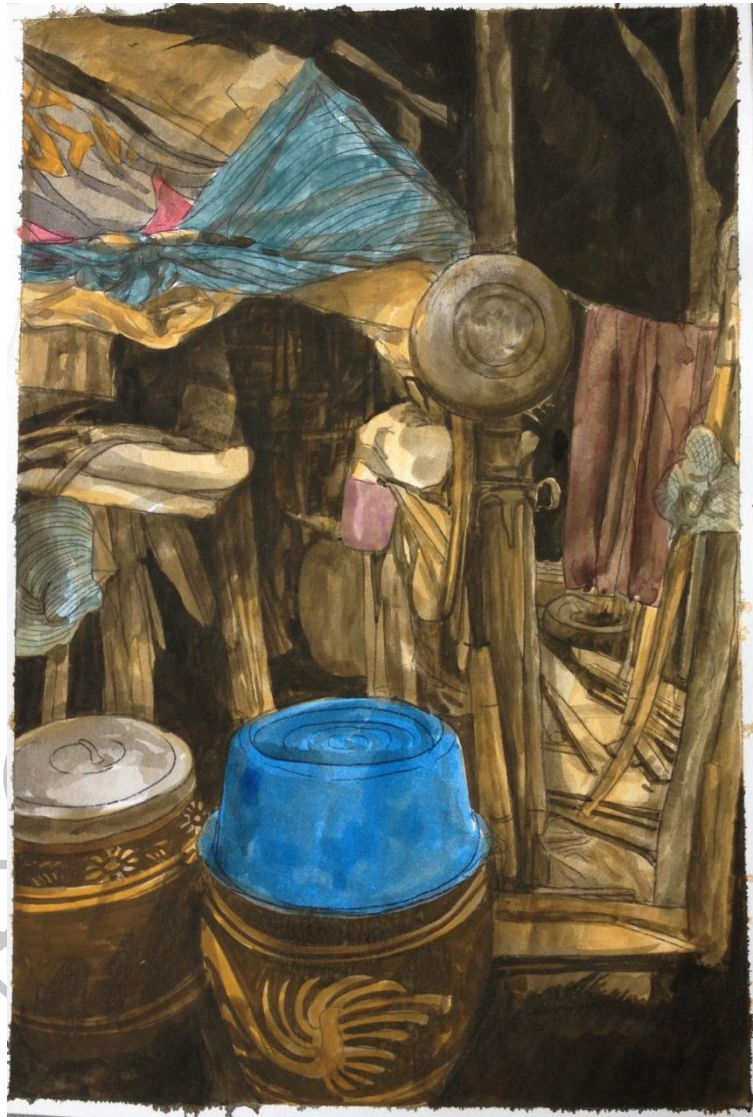
3 ที่ว่าง ที่ว่างที่เกิดขึ้นระหว่างรูปทรงกับพื้นหลังช่วยให้ภาพเก็บบรรยากาศความลึกความไกลและใกล้ เพื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการตามแต่ประสบการณ์ส่วนตัว

4 สี ในงานของข้าพเจ้าใช้สีที่เป็นจิตรกรรมร่วมสมัย ลักษณะการใช้สีในภาพเป็นการคุมบรรยากาศโดยรวมให้กลมกลืน เน้นในส่วนองแสงเงาที่ชัดเจน ใช้เฉพาะสีที่จำเป็นเพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึก

5 น้ำหนัก ข้าพเจ้ากำหนดค่าน้ำหนักในส่วนที่ต้องการจะเน้นจะมีน้ำหนักเข้มสุด และส่วนที่เป็นแสงสว่างจะเป็นการเว้น โดยใช้สีบางๆเพื่อให้เกิดน้ำหนักที่อ่อน เพื่อส่งรูปทรงให้แสดงออกถึงอารมณ์ที่ต้องการ

6 พื้นผิวมีส่วนสำคัญในงานของข้าพเจ้าในทุกส่วน เริ่มตั้งแต่พื้นหลังจนกระทั่งรูปทรงในงานเช่น รูปทรงข้าวของเครื่องใช้ นอกจากนี้ความแตกต่างของพื้นผิวในงานช่วยให้เกิดความสะท้อนอารมณ์ของผู้ชมให้เข้าถึงอารมณ์ของงาน

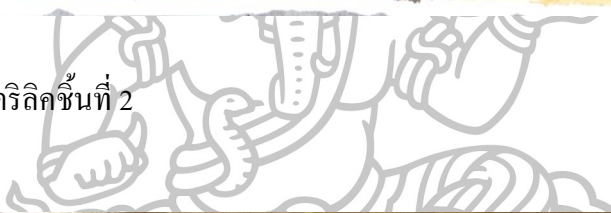
ภาพร่างผลงาน

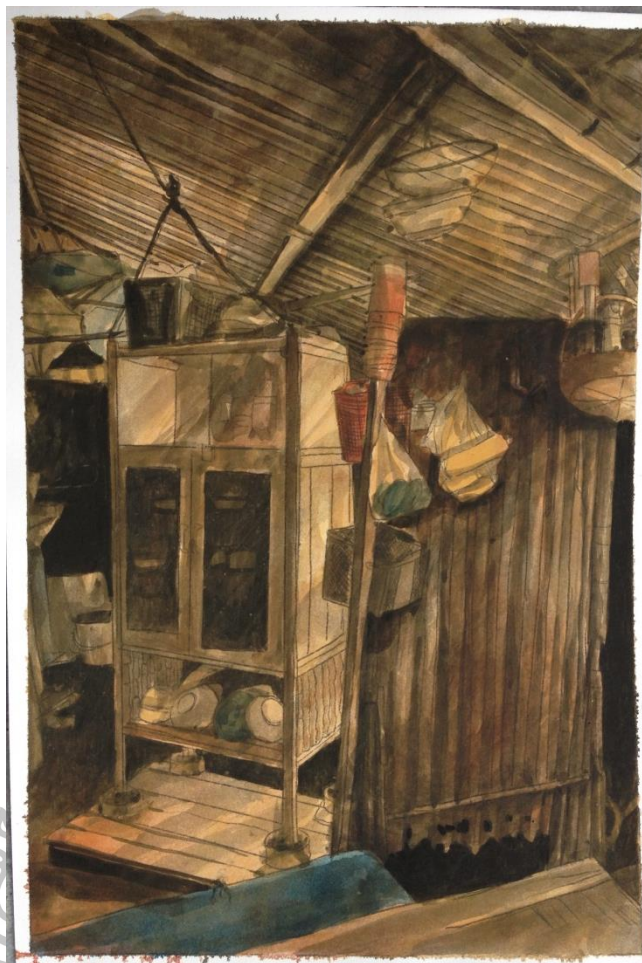
ภาพที่ 46 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 1

ภาพที่ 47 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 2

ภาพที่ 48 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 3

ภาพที่ 49 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 4

ภาพที่ 50 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 5

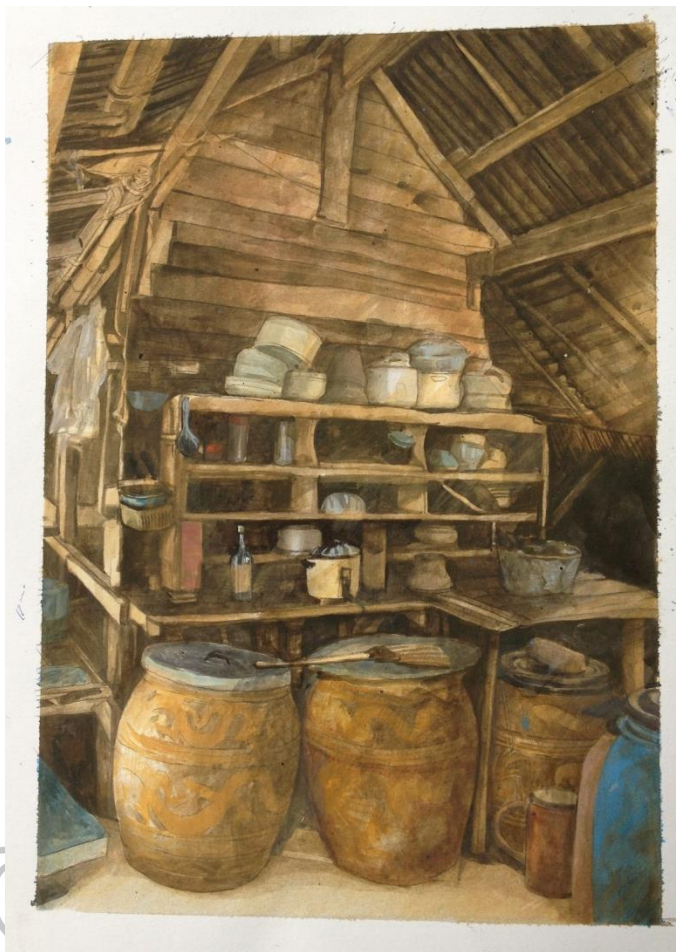

ภาพที่ 51 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 6

ภาพที่ 52 ภาพร่างสีอะคริลิกชั้นที่ 7

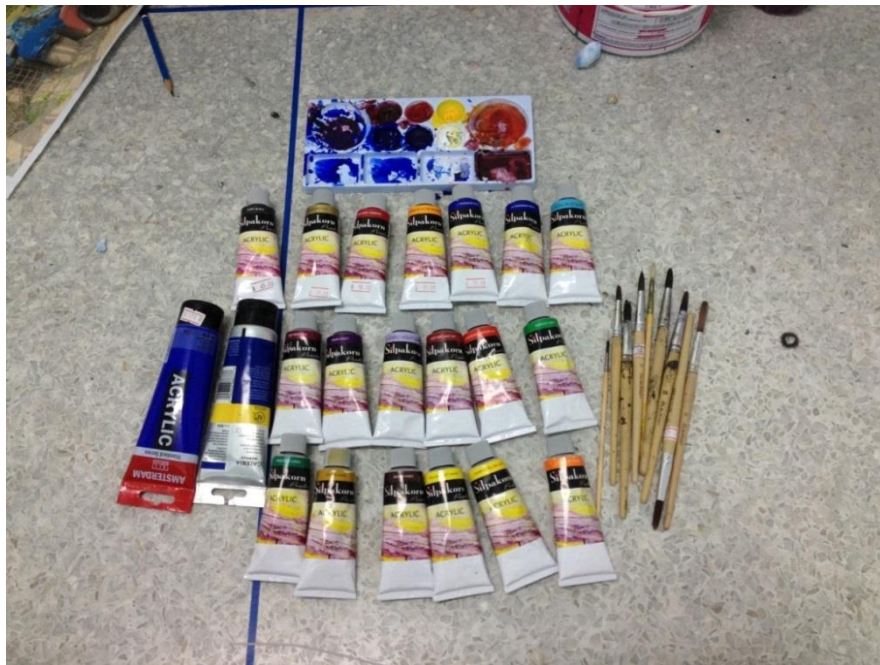

ภาพที่ 53 ภาพร่างสีอะคริลิกชิ้นที่ 8

ขั้นตอนและวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

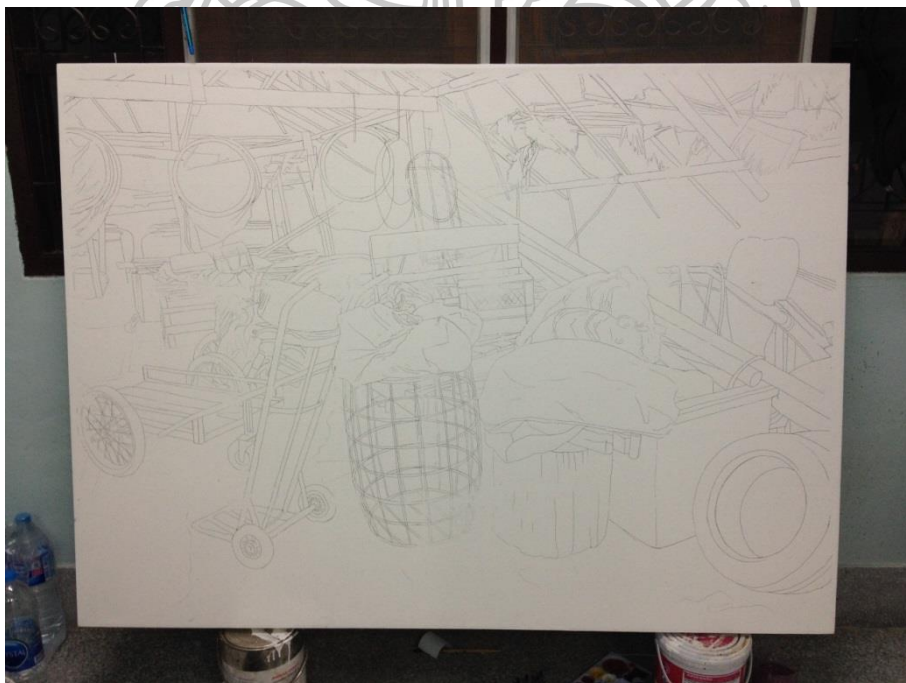
ภาพที่ 54 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ สีอะคริลิก พู่กัน จานดี

ภาพที่ 55 ลูกกลิ้งสีและถาดกลิ้งสีใช้ในการรองพื้นเฟรมผ้าใบ

ภาพที่ 56 การเตรียมพื้นเฟรม

ภาพที่ 57 ร่างภาพลงบนเฟรมผ้าใบด้วยดินสอ

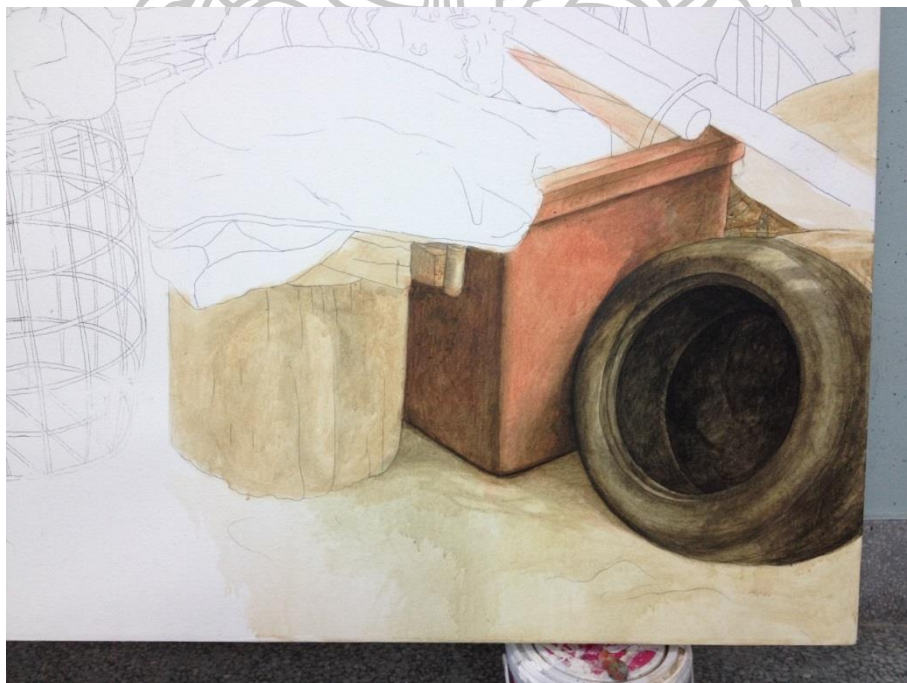
ภาพที่ 58 เริ่มลงสีโดยใช้สีน้ำหลากสีบนผิววัตถุ

ภาพที่ 59 รายละเอียดการลงสีสีน้ำครั้งแรก

ภาพที่ 60 เริ่มมีการเพิ่มน้ำหนักลงในส่วนที่ลงไว้

ภาพที่ 61 รายละเอียดในการลงน้ำหนัก

ภาพที่ 62 เริ่มลงสีจากสิ่งของที่อยู่ด้านหน้า

ภาพที่ 63 ลงสีในส่วนที่ต้องการเน้น

ภาพที่ 64 เริ่มวาดในส่วนจากรูปทรงรถเข็น

ภาพที่ 65 เพิ่มน้ำหนักบนพื้นในส่วนที่เป็นเงา

ภาพที่ 66 เพิ่มน้ำหนักบนพื้นในส่วนที่เป็นเงาเว้นในส่วนที่เป็นแสง

ภาพที่ 67 ลงสีในส่วนที่เป็นสิ่งของที่อยู๋ไกล

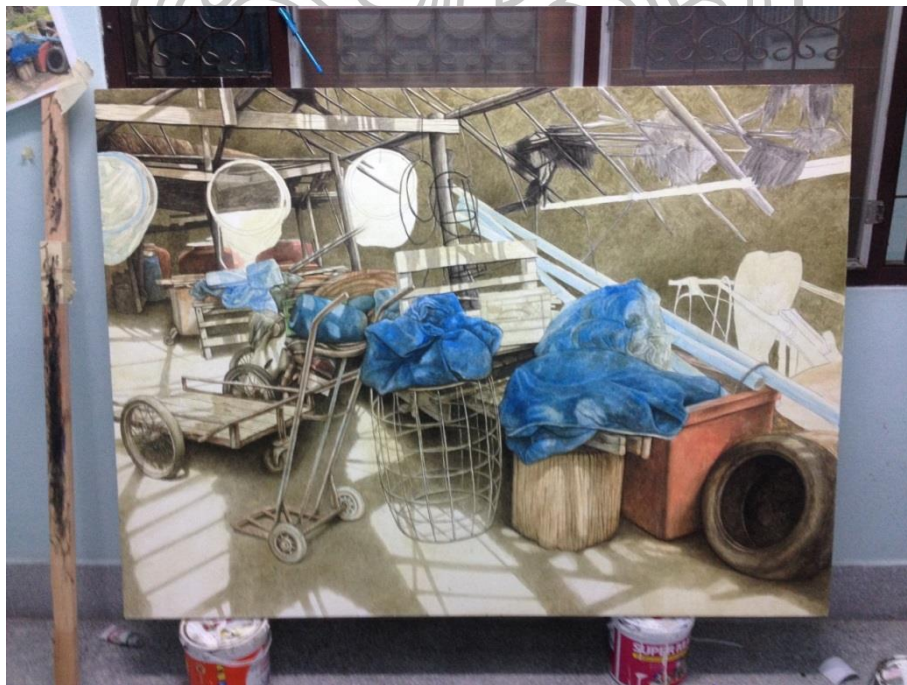
ภาพที่ 68 คัดนำหนักด้วยการเพิ่มสีลงบนพื้นหลัง

ภาพที่ 69 เก็บรายละเอียด

ภาพที่ 70 ลงพื้นหลังของภาพ

ภาพที่ 71 ลงพื้นหลังของภาพโดยเว้นในส่วนที่เป็นหลังคา

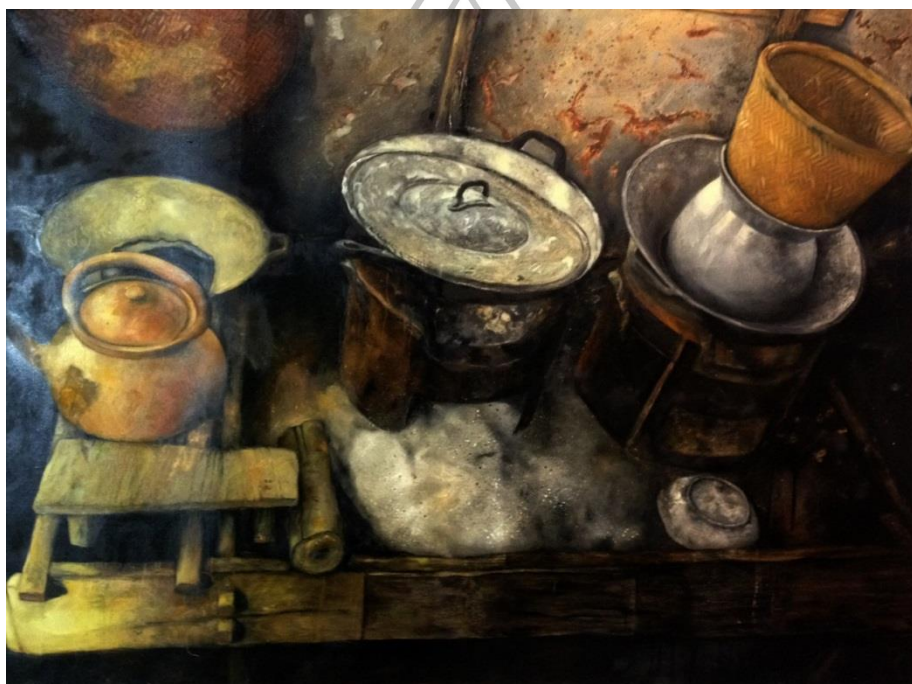
ภาพที่ 72 ลงในส่วนที่เป็นกลาง

ภาพที่ 73 เก็บรายละเอียดของภาพ

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 เป็นผลงานที่มีการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงอย่างมากจากงานชุดที่ผ่านมาถือเป็นการทดลองทางด้านเทคนิคในการใช้สีอะคริลิกในการเขียนสร้างบรรยากาศในงานซึ่งได้ผลตามที่ต้องการในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกรวมถึงการจัดวางองค์ประกอบที่ลงตัวแล้วดูเรียบง่ายมากขึ้นผลงานในช่วงนี้ใช้เรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตการใช้ชีวิตของครอบครัวของข้าพเจ้า โดยถ่ายทอดเรื่องราวผ่านเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้สอยอยู่เป็นประจำ

ภาพที่ 74 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 75 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 76 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพผลงาน	
เทคนิค	สีอะคริลิก
จุดเด่น	มีรายละเอียดที่ชัดเจนเช่น ของใช้ต่างๆที่มีความเหมือนจริง สมจริงในเรื่องของแสงเงา ความมันวาวของ โลหะทำให้รู้สึกได้ถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออก สีสี่ใช้เป็นสีอะคริลิก เป็นสีที่เหมาะสมกับการเขียนภาพเครื่องมือเครื่องใช้เป็นอย่างมาก สีอะคริลิกที่ใช้เขียนมีลักษณะการเขียนแบบบางๆ คุณสมบัติของภาพทำให้ภาพมีความนุ่มนวล ด้วยสีที่มีลักษณะโทนที่ใกล้เคียงกัน แบบภาพซีเปีย
ข้อควรปรับปรุง	มีลักษณะพื้นผิวที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ โดยที่ไม่ได้ตั้งใจทำให้ภาพดูขูดตาและเยอะจนเกินควร
การพัฒนา	ทดลองพื้นผิวเพื่อให้ได้อารมณ์ของพื้นผิวตามที่ต้องการ

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นการพัฒนาต่อเนื่องจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้มีการศึกษาค้นคว้าทดลองพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทางด้านแนวความคิด องค์ประกอบของภาพทัศนธาตุต่าง ๆ รวมถึงเทคนิคที่ใช้จนกระทั่งเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อกินอะไรชนบท

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากการใช้ชีวิตของครอบครัวในชนบทของข้าพเจ้าที่มีการใช้ชีวิตที่สงบและเรียบง่ายในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้จึงแสดงออกแบบเรียบง่ายโดยใช้เครื่องมือเครื่องใช้ของครอบครัวแสดงความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของครอบครัวรวมถึงการแสดงบรรยากาศที่กลมกลืนเพื่อมุ่งเน้นให้เห็นถึงสาระสำคัญของความสงบสุขและเรียบง่ายของครอบครัวของข้าพเจ้า

เนื่องจากผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์นี้ได้มีการพัฒนามาจากผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ในด้านรูปแบบในการแสดงออกและเพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดจึงได้ถ่ายทอดผลงานให้มีขนาดใหญ่กว่าผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานจะเป็นการถ่ายทอดจินตนาการตามประสบการณ์ทางความรู้สึกที่ได้ประสบมา

ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 77 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน “กลิ่นอายชนบท 1”

เทคนิค สีอะคริลิก

ขนาด 110 x 150 เซนติเมตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ผลงานชิ้นนี้ได้นำเสนอบรรยากาศของครัว ในบ้านที่มีลักษณะคล้ายกระท่อม ครัวจะอยู่ด้านหลังของตัวบ้านมีการจัดวางเครื่องมือเครื่องใช้ตามชั้นวางต่างๆ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ในภาพนี้แสดงถึงการใช้ชีวิตการทำครัวของคนในชนบท ร่องรอยการใช้งานของเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ของชาวบ้าน ซึ่งแสดงถึงกลิ่นอายของความเป็นชนบทความเป็นอยู่อย่างสงบ และเรียบง่าย การแสดงออกของผลงานชิ้นนี้ใช้บรรยากาศของสี และแสงเงา ในการสร้างอารมณ์ความรู้สึก ประกอบกับรูปทรงและพื้นที่ว่างในภาพ พื้นผิวของภาพใช้ที่แปร่งที่มีความละเอียดบางๆ ตลอดจนบรรยากาศของแสงในภาพ ที่มีทั้งจุดที่มืด และความสว่างจากแสงแดดที่สะท้อนเป็นละอองอ่อนๆ ที่มากระทบรูปทรงเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างอารมณ์ความรู้สึก ความสุข ความสงบและเรียบง่ายในผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้

ภาพที่ 78 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “กลิ่นอายชนบท 2”

เทคนิค สีอะคริลิก

ขนาด 110 x 150 เซนติเมตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ผลงานชิ้นนี้นำเสนอเนื้อหาสาระของความงามในความเรียบง่ายของเครื่องมือเครื่องใช้ในการหาปลาและจับปลาของชาวชนบท โดยถ่ายทอดในลักษณะของการใช้สอยหรือการเก็บรักษา การจัดวางของใช้ในพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นโรงเก็บของอย่างเป็นระเบียบ ในผลงานชิ้นนี้จะเน้นในเรื่องราวของเครื่องมือเครื่องใช้ และบรรยากาศของสี น้ำหนักที่มืด และแสงที่ลอดผ่านตามหลังคาที่ผู้ฟังตามกาลเวลา เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกที่เน้นสื่อความหมายถึงความสงบ เรียบง่าย

ภาพที่ 79 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “กตินอายุชนบท 3”

เทคนิค สีอะคริลิก

ขนาด 120 x 140 เซนติเมตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ผลงานชิ้นนี้นำเสนอความเรียบง่ายในความเป็นอยู่ ความเรียบง่ายในการพักผ่อนหลับนอนของคนในชนบท ที่ใช้เพียงเสื่อ ผ้าห่ม หมอน มุ้ง โดยที่คนในชนบทจะไม่มีเตียงใช้เหมือนคนในเมืองทั่วไป ในสมัยปัจจุบันอาร์มีเครื่องอำนวยความสะดวกเข้ามาบ้างเช่น ผัดลม แต่การใช้ชีวิตก็ยังคงดำรงชีวิตแบบเดิม ผลงานชิ้นนี้เป็นการเขียนเครื่องมือเครื่องใช้ในห้องนอนของคนในชนบท ที่แสดงการจัดวางของใช้หลังเวลาตื่นนอนของชาวบ้าน เน้นสื่อความหมายถึงการใช้ชีวิตที่เป็นระเบียบและเรียบง่าย การจัดวางของเสื่อผ้าใส่ไว้ในตู้ที่มีเพียงไม่กี่ชั้น ก็แสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ที่พอดี พอเพียงไม่ฟุ้งเฟ้อ ผลงานชิ้นนี้จึงอยู่ในบรรยากาศในห้องภายในบ้านที่มีละอองแสงสว่างยามเช้าลอดเข้ามากระทบเครื่องใช้ การใช้สี และพื้นผิวของผลงานเป็นการสร้างพื้นผิวที่ใช้ให้ดูเหมือนว่าผ่านการใช้งานเพื่อสร้างจินตนาการความรู้สึกถึงความสุข ความสงบ พอดี และเรียบง่าย

ภาพที่ 80 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน “กลิ่นอายชนบท 4”

เทคนิค สีอะคริลิก

ขนาด 110 x 150 เซนติเมตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 ผลงานชุดนี้นำเสนอบรรยากาศความเป็นครัวในชนบท การจัดวางเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นระเบียบภายในฝาผนังบ้าน มีการจัดวางเครื่องมือเครื่องใช้ตาม ชั้นวางและฝาผนังอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ในผลงานชิ้นนี้แสดงถึงการใช้ชีวิตการทำครัวของคน ในชนบท ร่องรอยการใช้งานของเครื่องมือเครื่องใช้ในแต่ละชั้นสื่อให้เห็นถึงการใช้ชีวิต และความ เป็นอยู่ที่เรียบง่ายของคนในชนบท ร่องรอยต่างๆสะท้อนเรื่องราวมากมายเกินความรู้สึกที่จะ บรรยายออกมา การแสดงออกในผลงานชิ้นนี้ใช้บรรยากาศของสี และแสงเงา ในการสร้างอารมณ์ ความรู้สึก ประกอบกับรูปทรงของเครื่องใช้ที่มันวาว และพื้นที่ว่างในภาพ พื้นผิวของภาพใช้สีที่ แปร่งที่มีความละเอียดและกลมกลืน มีแสงสะท้อนอ่อนๆกระทบเครื่องใช้ที่มันวาวเป็นสิ่งสำคัญใน การสร้างอารมณ์ความรู้สึก ความสุข ความสงบและเรียบง่ายในผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้

ภาพที่ 81 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน “กลิ่นอายชนบท 5”

เทคนิค สีอะคริลิก

ขนาด 110 x 150 เซนติเมตร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5 ผลงานชิ้นนี้ได้นำเสนอบรรยากาศของสถานที่อาบน้ำของชาวบ้านในชนบท ที่มีลักษณะเป็นเพิงที่ต่อจากตัวบ้านแยกออกมา หลังคามุงด้วยจากและผ้าใบ มีภาชนะใส่น้ำ ในสมัยโบราณชาวบ้านจะใช้โอ่งใส่น้ำ แต่ในสมัยปัจจุบันมีการใช้ถังน้ำที่เป็นพลาสติกที่มีฝาปิดเป็นที่รองน้ำไว้ใช้แทน ส่วนของใช้ต่างๆจะทำหิ้งไว้วางหรือแขวนไว้ตามเสาที่เป็นตัวรับเพิงหลังคา ของใช้ต่างๆถูกจัดไว้ตามประสาของการใช้ชีวิตของชาวบ้าน แสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย สงบ และพอดี การแสดงออกในผลงานชิ้นนี้ใช้องค์ประกอบของภาพที่มีลักษณะเป็นระนาบเดียวกัน บรรยากาศของสี และแสงเงา ในการสร้างอารมณ์ความรู้สึกประกอบกับรูปทรงและพื้นที่ว่างในภาพ พื้นผิวของภาพใช้ที่แปร่งที่มีความละเอียดบางๆ ตลอดจนบรรยากาศของแสงในภาพ ที่มีทั้งจุดที่มีด และความสว่างจากแสงแดดที่สะท้อนเป็นละอองอ่อนๆ ที่มา

กระตบรูปทรงเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างอารมณ์ความรู้สึก ความสุข ความสงบ และเรียบง่ายในผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นนี้

ปัญหาและวิธีการแก้ไข

การสร้างผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดกินอายุชนบทเป็นการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ซึ่งได้มีการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลงานที่ตรงตามแนวคิด จินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกให้ได้มากที่สุดจึงเกิดปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างการพัฒนาแบบ เทคนิควิธีการซึ่งสามารถสรุปปัญหาต่าง ๆ และวิธีการแก้ไขได้ดังนี้

1. ปัญหาจากการวางองค์ประกอบของภาพที่ขัดต่อความรู้สึกปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักการของทัศนียวิทยาเหมือนจริงทำให้ภาพที่ออกมามีความลึกซึ่งเมื่อเกิดความรู้สึกของภาพมากเกินไปทำให้เกิดเรื่องราวที่ซับซ้อนทำให้ความรู้สึกในบางเรื่องราวที่จะแสดงออกไปไม่ชัดเจนซึ่งวิธีการแก้ไขก็คือตัดมุมที่มีเส้นเปอร์สเปกทีฟแรงๆออกไปเหลือไว้แต่เพียงภาพที่เป็นระนาบระนาบเดียวกัน

2. ปัญหาจากการเขียนรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่ไม่กลมกลืนกันกับภาพรวมด้วยการเขียนรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่เริ่มเขียน โดยการเขียนทีละชิ้นไปจนผลงานเสร็จสิ้นจึงไม่ได้คำนึงถึงความประสานกลมกลืนกันของภาพทำให้ภาพที่ออกมาดูแข็งกระด้างทำให้ภาพผลงานแสดงเรื่องราวอารมณ์ความรู้สึกที่จะสื่อออกมาได้ไม่ชัดเจนพอซึ่งวิธีการแก้ไขก็คือการสร้างพื้นผิวขึ้นมาเพื่อช่วยประสานกลมกลืนระหว่างบรรยากาศกับเครื่องมือเครื่องใช้ให้กลมกลืนเขาประสานกันได้

3. ปัญหาจัดการใช้สีในการสร้างบรรยากาศในภาพส่วนใหญ่เป็นปัญหาในการควบคุมเทคนิคโดยการสร้างพื้นผิวให้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนดนั้นเป็นเรื่องยากเทคนิคที่ใช้ในการสร้างพื้นผิว มักจะเป็นคาบและลูกกลมไปในส่วนที่ไม่ต้องการซึ่งในการแก้ไขนี้ในส่วนนี้ส่วนที่เป็นน้ำหนักในการแก้ไวนั้นเป็นเรื่องง่ายกว่าในส่วนของส่วนที่เป็นแสงในส่วนน้ำหนักนั้นใช้วิธีการระบาย ทับหลายหลายรอบจนไม่เห็นร่องรอยของพื้นผิวเหลืออยู่หรือในบางครั้งการลงสี ไม่หมดก็ให้ความรู้สึกที่แปลกใหม่เกิดขึ้นในผลงานส่วนในที่ของแสงได้ใช้แอลกอฮอล์ในการเช็ดสีออกเพื่อให้เกิดน้ำหนักที่เป็นแสงสว่าง

ตารางที่ 3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลงานวิทยานิพนธ์

ชั้นที่	1	2
ภาพ ผลงาน		
เทคนิค	สีอะคริลิก	สีอะคริลิก
จุดเด่น	มีองค์ประกอบของภาพที่สมบูรณ์ สีในผลงานใช้สีโทนสีที่เป็นสีน้ำตาล เป็นส่วนใหญ่ สีน้ำตาลสื่อถึงความเป็น ธรรมชาติซึ่งตรงตามแนวความคิดที่ ต้องการให้บรรยากาศเป็นธรรมชาติ ที่ ดูสงบ และเรียบง่าย	มีการพัฒนาในรูปแบบรายละเอียด มี องค์ประกอบ บรรยากาศและน้ำหนักแสง เงาที่กลมกลืน ในส่วนของเครื่องมือ เครื่องใช้ในภาพ มีรายละเอียดที่ครบถ้วน ระยะของภาพมีใกล้ไกลโดยเน้นในส่วนที่ ต้องการสื่อความหมายตามแนวความคิด
ข้อควร ปรับปรุง	มีเส้นนำสายตาและพื้นผิวที่ค่อนข้าง รุนแรงเกินไป ไม่สอดคล้องกัน แนวความคิดที่บอกถึงความเรียบง่าย ลักษณะของพื้นหลังมีความเข้มของสีดำ มากเกินไปทำให้เนื้อหาของภาพ ผิดเพี้ยน	การขึ้นรูปผลงานเป็นส่วนตัวโดยไม่ควบคุม บรรยากาศของผลงานทำให้ขอบของ เครื่องมือเครื่องใช้มีความแข็งกระด้างทำให้ บรรยากาศของภาพดูไม่เป็นธรรมชาติ
การ พัฒนา	มีการควบคุมพื้นผิว ร่องรอยต่างได้มาก ขึ้นมีความกลมกลืนกัน	มีความสมบูรณ์มากขึ้นในเรื่องของ รายละเอียดของภาพ

ตารางที่ 3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลงานวิทยานิพนธ์

ชั้นที่	3	4
ภาพ ผลงาน		
เทคนิค	สื่อะคริลิก	สื่อะคริลิก
จุดเด่น	มีองค์ประกอบของภาพที่สมบูรณ์ เป็นระนาบแบนๆ มีรายละเอียดที่ดูสมจริงบ่งบอกถึงความเป็นชนบท มีบรรยากาศที่ดูให้แล้วให้ความรู้สึกที่อบอุ่น	มีการพัฒนาในรูปแบบรายละเอียดดูสมจริง มีองค์ประกอบ บรรยากาศและน้ำหนักแสงเงาที่กลมกลืน ในส่วนของเครื่องมือเครื่องใช้ในภาพ มีรายละเอียดที่ครบถ้วนระยะของภาพมีใกล้ไกลโดยเน้นในส่วนที่ต้องการสื่อความหมายตามแนวความคิด
ข้อควรปรับปรุง	มีพื้นผิว (Texture) ที่ค่อนข้างเยอะทำให้บรรยากาศมีคืดครึ้ม	พื้นผิว (Texture) ในส่วนด้านขวาของภาพส่วนที่เป็นประตูมีความกลมกลืนที่ค่อนข้างน้อย
การพัฒนา	มีความสมบูรณ์มากขึ้นในเรื่องของรายละเอียดของภาพ	มีความสมบูรณ์มากขึ้นในเรื่องของรายละเอียดของภาพ

ตารางที่ 3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลงานวิทยานิพนธ์

ชั้นที่	5
ภาพผลงาน	
เทคนิค	สื่อะคริตลล
จุดเด่น	องค์ประกอบ บรรยากาศและรายละเอียดมีความสมบูรณ์ สื่อถึงแนวความคิด และเนื้อหาได้อย่างชัดเจน
ข้อควรปรับปรุง	-
การพัฒนา	หาความสมบูรณ์ให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและเสนอแนะ

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

“กลิ่นอายชนบท” จากแนวคิดของความผูกพันที่มีอยู่กับครอบครัว ถึงแวดล้อมและ วัสดุ ความรู้สึกความคุ้นเคยต่อวิถีชีวิตชาวบ้าน ได้แสดงบอกเล่าเรื่องราวโดยผ่านจินตนาการและ ประสบการณ์โดยตรง นำเอกลักษณ์และจุดเด่นของชาวชนบทออกมานำเสนอในรูปแบบที่เรียบง่าย สงบ ด้วยการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความเป็นพื้นถิ่น นำเอาประสบการณ์ และความประทับใจจากครอบครัวนั้น มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดเรื่องราว บอกเล่าอารมณ์ ความรู้สึก แสดงถึงความสุขของวิถีชีวิตคนชนบท

ผลงานวิทยานิพนธ์ “กลิ่นอายชนบท” ชุดนี้ สร้างขึ้นมาจากรากฐานทางวัฒนธรรม ของชาวชนบท และวิถีชีวิตของครอบครัวในชนบท ภาพความประทับใจจากความสุขและความ ผูกพันในครอบครัว ที่ถูกนำมาเรียบเรียงผ่านกระบวนการสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะตามทัศนะ คติส่วนตัว ผสมผสานระหว่างเทคนิควิธีการเขียนสี โดยอาศัยเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่จริงในพื้นที่ ชนบทมาเป็นตัวแสดงออกในการสื่อสารเรื่องราวของวิถีชีวิตในครอบครัวชนบทของข้าพเจ้า

จากการศึกษาค้นคว้าและปรับปรุงแก้ไขปัญหาของการสร้างสรรค์อย่างเป็นแบบแผน และเป็นระบบขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ที่ได้รับจากท่านอาจารย์ที่ ปรึกษาและคณาจารย์ผู้ตรวจวิทยานิพนธ์ ล้วนสร้างประสบการณ์ที่สำคัญ อันมีส่วนช่วยในการ พัฒนาสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง กลิ่นอายชนบท มี จำนวน 5 ชิ้น ขนาด 110x150 ซม.จำนวน 4 ชิ้น และขนาด 120x140 ซม. จำนวน 1 ชิ้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้าหวังว่าการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะก่อให้เกิดผลดีแก่ผู้ที่สนใจ นำไปปรับเปลี่ยน ประยุกต์ใช้ ให้ตรงกับเรื่องและปัญหาของตน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าทางศิลปะต่อไป

อภิปรายและเสนอแนะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด กลิ่นอายชนบท พบว่าข้าพเจ้ามีความสนใจในรูปทรงเครื่องมือเครื่องใช้และบรรยากาศชีวิตชนบท นำไปสู่มุมมองวิถีชีวิตความเป็นอยู่การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ถิ่นของข้าพเจ้า ซึ่งมีความเรียบง่ายพอเพียงปรับตัวเข้ากับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรอบตัว ข้าพเจ้าจึงนำเอาความรู้สึกความผูกพันเหล่านี้มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ในรูปแบบ 2 มิติ ที่ใช้สัญลักษณ์และวัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพการทำเกษตรกรรม ที่ต้องการสะท้อน วิถีชีวิต ความสุข ความสงบ เรียบง่ายและพอเพียง ผ่านผลงานของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าจึงนำเอาประสบการณ์ จากการประกอบอาชีพการทำเกษตรกรรม การเลี้ยงปลา ของครอบครัวและวิถีชีวิตของคนชนบทนั้น มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานถ่ายทอดเรื่องราว บอกเล่าอารมณ์ ความรู้สึก แสดงออกมาในรูปแบบศิลปะ โคนนำเอาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ผูกพันกับครอบครัวและตัวข้าพเจ้า มาใช้ในการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการพัฒนางานต่อเนื่องจากผลงานชุดก่อน วิทยานิพนธ์ ที่ได้รับคำแนะนำจาก อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน ช่วยชี้ทางแก้ไข ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน จึงนำไปสู่กระบวนการแก้ไขและพัฒนาผลงานต่อไปอย่างมีระบบ ผู้การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ตามรูปแบบ แนวความคิด เทคนิค วิธีการ ที่ต้องการนำเสนอแลพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไปในภายภาคหน้า

ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ในกระบวนการสร้างสรรค์ย่อมจะมีปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุง แก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ของผลงานโดยอาศัยประสบการณ์ในระยะแรก และคำแนะนำจาก อาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้

1 ควรศึกษาองค์ประกอบของการจัดวางรูปทรงให้อยู่ในระนาบเดียวกัน ไม่ควรเน้นเรื่องทัศนียภาพด้านความลึกของมิติของภาพจนเกินไป เพราะจะลดทอนความรู้สึกเรียบง่ายที่สะท้อนออกมาจากผลงานศิลปะลง

2 ควรศึกษาการใช้สี เพื่อสร้างบรรยากาศในงาน ที่ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่สอดคล้องและกลมกลืนกับเรื่องราวที่นำเสนอ

3 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “กลิ่นอายชนบท” อาจเป็นเพียงแค่แง่มุมหนึ่งที่หยิบยกมาเพียงเท่านั้น ซึ่งสามารถศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนารูปแบบงานใหม่ๆต่อไป

จากเอกสารประกอบผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้แสดงให้เห็น ขั้นตอน กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ แนวความคิดในการสร้างสรรค์ ขอบเขตของการสร้างสรรค์ ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ ตลอดจนวิเคราะห์ และสรุปผลการดำเนินงานสร้างสรรค์ หวังว่าการถ่ายทอดประสบการณ์ผ่านผลงานศิลปะชุดนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจเพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะต่อไป

รายการอ้างอิง

โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์. วิธีชีวิตชนบทไทย. เข้าถึงเมื่อ 19 สิงหาคม 2559. เข้าถึงได้จาก

<http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=13&chap=2&page=chap2.htm>

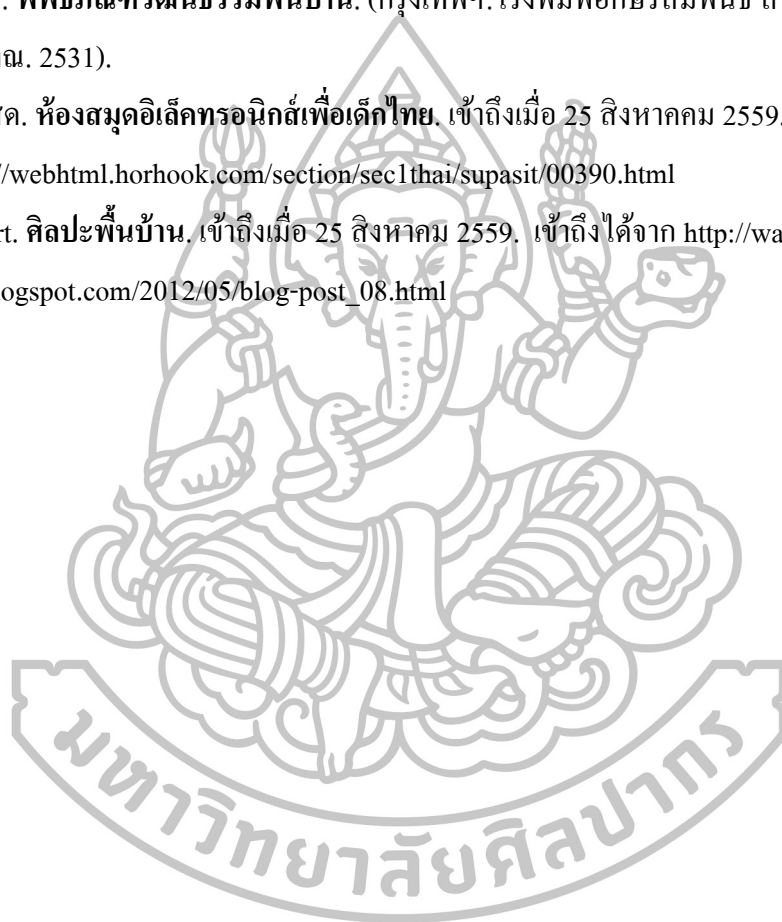
สุวพร ทองธิว. พิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมพื้นบ้าน. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ สำนักพิมพ์เมืองโบราณ. 2531).

ชวัลชัย ไบโสด. ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กไทย. เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559. เข้าถึงได้จาก

<http://webhtml.horhook.com/section/sec1thai/supasit/00390.html>

wasan.Folk art. ศิลปะพื้นบ้าน. เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559. เข้าถึงได้จาก [http://wasan-](http://wasan-art.blogspot.com/2012/05/blog-post_08.html)

[art.blogspot.com/2012/05/blog-post_08.html](http://wasan-art.blogspot.com/2012/05/blog-post_08.html)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นาย ชีระวุฒิ เนียมสินธุ์
 วันเดือนปีเกิด 4 กันยายน พ.ศ, 2533 อายุ 24 ปี สัญชาติ ไทย
 เชื้อชาติ ไทย ศาสนา พุทธ
 ที่อยู่ปัจจุบัน 55/1 หมู่ 3 ตำบล ลาดขวาง อำเภอ บ้านโพธิ์ จังหวัด ฉะเชิงเทรา รหัสไปรษณีย์
 24140
 โทร 086-3680669
 Email by_oamkung@hotmail.com

การศึกษา

พ.ศ. 2547 สำเร็จการศึกษาระดับประถมและมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเซนต์แอนโทนี
 พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช จากวิทยาลัยช่างศิลป์ ลาดกระบัง
 พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พ.ศ. 2559 ระดับปริญญาโท คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์และศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ. 2547 รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ประกวดวาดภาพ ผลงานแห่งชีวิต โรงเรียนคาราสุมุท
 พ.ศ. 2551 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ตราไปรษณียากรไทย หัวข้อสันามิ
 พ.ศ. 2554 เป็น 1 ในผู้ช่วยเขียนบานประตู ณ วัดหัวเนิน จังหวัดฉะเชิงเทรา
 พ.ศ. 2555 เขียนจิตรกรรมบนบานประตู ณ วัดมงคลโสภิต จังหวัดฉะเชิงเทรา
 พ.ศ. 2555 ร่วมแสดงผลงาน “ต้นโพธิ์”
 พ.ศ. 2555 ร่วมแสดงผลงาน “36 ปี ภาควิชาศิลปะไทย”
 พ.ศ. 2556 ร่วมแสดง “ศิลปกรรมรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 30”
 พ.ศ. 2556 ร่วมแสดง “UOB Painting of the Year 2013”
 พ.ศ. 2556 ร่วมแสดง “มองสิ่งก่อสร้างศิลป์”